

104

VĚSTNÍK

SOKOLA



Vysoké Tatry – Tatranská Lomnica

Plně zařízený byt pro 4 osoby k pronájmu - 2 ložnice.



Krásné tatranské prostředí.

Možnost ubytování na krátkou anebo delší dobu od ŘÍJNA 2003.

Bližší informace prosím volejte Drahuše Cooper 0418 452 502

Kontakt na Slovensku Maria Collaková 421 903 206 263

DENTAL IMPLANTS

Missing Teeth?

Dental Implants may be the solution:

- You can talk, laugh and smile without worrying. Your new teeth will be fully anchored and feel just like your own teeth.
- Eat what you like without problems
- Recover your natural smile
- A safe and reliable treatment method
- There is no need to file down adjacent teeth

Dr. J. Mader, Suite 106, "Piccadilly"
222 Pitt Street, Sydney, 2000
Phone: 9264 5210

Our Treatment Solutions

Single Teeth



Multiple Teeth

Dentures



Whether you are missing a single tooth or a complete jaw, we will have a solution to meet your needs. Implants have a totally natural appearance and feel just like your real teeth. Please visit

malý oznamovateľ

pro všechny, pouze elektronicky a zdarma
226 – 2353 / hana_maly@yahoo.com

 **PIKNIK ČESKÉ ŠKOLY** bude již tuto sobotu 7. června od 9.30 hod.

v A.Haydon Park - C 2 Blue. Poznáte nás podle vlajky.

Reservované místo je pod stříškou, a až do 15 hodin.

Všichni jste vítáni a přineste něco dobrého na společný stůl.

Dotazy: 226-2353 H. Malá

Bank Street Sausage Delli oznamuje, že má nyní otevřeno i v pondělí. Nabízíme našim krajanům velký sortiment párků a klobásek, marinovaného masa, jako žebírka, kuřecí prsíčka, steaky a uzenou kotletu, vše vynikající na barbecue. Využijte naši speciální nabídku, jestliže koupíte 4 klobásky na BBQ, dostanete 4 zdarma.

Hezké léto a chutné barbecue přeje **BSSD**.

máme otevřeno: po. 10-16 hod, út.-čt. 10-18 hod, pá. 10-20 hod,
so. 9-18 hod, ne. 11-17 hod.



SOKOL SYDNEY LIMITED

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086
ACN 000 378 736 www.sokolsydney.com

THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617

Číslo 1 Ročník LII Únor 2004
Number 1 Volume LII February 2004
Print Post Approved PP 239732-00003

NOC NA HRADĚ

Jaroslav Seifert 16.IX.1937

Po špičkách hvězd v té noci v prostřed září
Jdu se svým stínem v stínu katedrály.
Ó mrtví básníci a světci pod oltáři,
V brnění těžkém, v lehké svatozáři,
Pojďte mi na pomoc, abychom vyzpívali

Pod něžnou krásou kraje, které tkali
Do zrna pískovce sochaři císařovi,
Abychom dneska spolu vyzpívali
Tu bolest, kterou nikdy nezacelí
Pruh sukna dlouhý, černý, sametový.

Ach, být tu Vrchlický, můj mistr, ten by zpíval
Kancónu truchlivou, já jenom jdu a pláči
A pláč je zbabělost, já vím, já vím, já skrýval
Tu lásku dodnes. Dokud nespočíval
Tu tento mrtvý. Slovo nepostačí,

Slovo je málo, slovo je a není,
Sotva je vyřkneš, rozpívá se v dálku.
Jaké to dneska hořké kuropění,
Už zatloukají hřeby do lešení
A úsvit padá na čern katafalku.

(Snad jen jeden jediný český básník, ten nejjemnocitnější z nejjemnocitnějších, Ivan Blatný po únoru 1948 v sobě našel odvahu odejít do exilu. Nezemřel potom na dobříšském zámku, zemřel v chladném náručí britského ústavu pro choromyslné, sražen strašnou tíhou zvoleného vyhnanství. Jiní nejednodušší čeští básníci poslušně prohlašovali stalinský teror za ráj na zemi a klaněli se modle "diktatury proletariátu". Mistr českého slova Vítězslav Nezval se neostýchal zasednout v tom a tom ministerstvu jako sekční šéf. Bouřlivý náhončí bolševických spiknutí S.K. Neumann soptil radostí nad vítězstvím násilí a šálby a básnička Marie Pujmanová chrtila zlobu na exilové "zrádce národa". Ani Jaroslav Seifert v těch dobách nešetřil chválou nového režimu v naší zemi. Leč v září 1937 se přiznal ku své lásce k největšímu Čechu své doby a vyznal ji ve sbírce Osm dní. Tu lásku, jak stydlivě praví, "skrýval... dodnes". Skrýval ji i později a ani ve svých pamětech se k ní nakonec neodhodlal přiznat. Leč jeho výlev lásky pocítované tehdy celým národem ze září 1937 budiž Seifertovi, nositeli Nobelovy ceny, dnes úlevou a ne-li odpuštěním, tedy alespoň propustkou mezi lidí slušné.)

OBSAH

Novoroční projev presidenta	6
Z pera starosty	7
Zpráva pokladníka	8
Úvodník	9
Bohoslužby	10
Boj o sokolovny	11
Dopisy čtenářů	13
Sokolský Mikuláš	16
Sokolská návštěva	17
Kino Ponrepo	19
Vánoční koncert	20
Dopis Generálního konzula	21
Perly a perličky	23
Šlépějemi dějin	25
Kde jsou ty hroby?	26
Navrátil z Titaniku	28
Přistěhovalectví Čechů (pokr.)	29
Jan Masaryk	31
Emil a jeho pardi	35
Z tajů krás české řeči	37
Stav školství v Čes. republice	38
World war of terror	39

VĚSTNÍK

Dvouměsíčník Sokola
Sydney.
Obsah publikovaných
článků nemusí být totožný
s názory redakce.
Vyhrazuje si právo
články upravit.
Telefon redakce:

02 9528 7928

Email:
jardaz@ozemail.com.au
Věstník se též nachází na
internetové stránce
www.sokolsydney.com

**Příští uzávěrka Věstníku:
3.3.04**

**(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)**

NOVOROČNÍ PROJEV PRESIDENTA VÁCLAVA KLAUSE

Vážení a milí spoluobčané,

timto krásným zimním dnem začíná rok 2004. Timto dnem vstupujeme do již patnáctého roku života ve svobodném a demokratickém státě, který zaručuje tolik potřebný prostor pro svobodné jednání každého z nás.

Patnáct let je již dostatečně dlouhá doba na to, abychom se vymezovali převážně vůči našemu dnešku, respektive včerejšku, abychom pochválili, co si pochvalu zaslouží a co znamená zřetelný krok vpřed, a abychom různé současné nezdary a neúspěchy přestali svádět na minulost. V jistém slova smyslu budeme letos už patnáctiletí. Jak přítomnost, tak i budoucnost jsou v našich rukách a je jen a jediné na nás, jak s nimi naložíme.

Rok, který právě skončil, byl pro naši zemi rokem bez mimořádných událostí, byl rokem přiměřeně úspěšným. Tato slova říkám s plným vědomím toho, že v sobě toto souhrnné hodnocení skrývá to, že byl i rokem velmi se lišících lidských osudů. Někdo bude na uplynulý rok vzpomínat v dobrém, jiný nikoli.

Jsem přesvědčen, že ani v roce 2004 tomu nebude jinak. I v něm někteří z nás prožijí nejednu dramatickou a kritickou chvíli, ale společně se můžeme spolehnout na to, že žijeme v zemi,

- která je jako celek poměrně konsolidovaná a funkční,
- která má vybudované a provozuschopné základní veřejné instituce,
- která je součástí komunity demokratických a přátelských zemí a
- která se právě díky tomu nemusí obávat žádných přímých vnějších ohrožení.

Tak tomu ve všech částech světa, zejména na Blízkém Východě a v Africe, ani zdaleka není. Patříme k té šťastnější části světa, měli bychom to vědět a vážit si toho.

Nadcházející rok bude v naší zemi rokem běžného lidského setkávání se i střetávání se. Bude rokem spolupráce i soutěžení. Bude rokem lásky a přátelství, ale i postojů a činů méně pěkných. Setkáme se nejen s lidskou šlechetností, ale i se sobectvím. Setkáme se s úsměvem i s pláčem, protože takový už lidský život bývá. A takové budou naše životy i v roce letošním. Velká většina z nás svůj život zvládne, těm dalším se pokusme pomoci.

Nejde ale jen o naše soukromé životy. Žijeme v zemi s velmi silným postavením státu a tedy i politiky. O použití téměř poloviny všeho, co se u nás za rok vyrobí, bezprostředně, svou vlastní volbou, nerozhoduje nikdo z nás. Rozhoduje o tom za nás stát prostřednictvím těch, kterým jsme k tomu dali či dáme svůj mandát. Prosím proto všechny, aby tomuto udělování mandátu - neboli volbám - věnovali dostatečnou pozornost.

V letošním roce budeme - a to dokonce úplně poprvé - volit své zástupce do Evropského parlamentu. Naším úkolem bude najít takové reprezentanty České republiky, kteří se o naši věc a o naše zájmy v následujících letech v Bruselu skutečně poperou. Budeme také volit 13 krajských zastupitelstev (a tím nepřímo i 13 hejtmanů) a budeme od nich chtít, aby nás v krajích kvalitně zastupovali. Budeme volit i jednu třetinu senátorů a musíme si přát, aby tato volba přispěla k tolik potřebnému posílení prestiže horní komory našeho parlamentu. Přistupme ke všem těmto volbám vážně.

Od těch, kterým jsme svůj mandát dali už dříve, to znamená od dnešních členů vlády a Parlamentu, vyžadujeme,

- aby se odvážně a koncepčně pustili do řešení problémů, které žádný jednotlivý občan sám přímo ovlivnit nemůže,
- aby zastavili rychle rostoucí zadlužování naší země (což vlastně není nic jiného než zadlužování každého z nás),
- aby nás zbavili obav z nahromaděných problémů ve zdravotnictví, které vyvolávají pochopitelnou nejistotu a nervozitu lidí, zejména starších,
- aby našli takový způsob fungování našich úřadů, který by je přiblížil k občanům a aby politici a úředníci v centru země či krajů nezapomínali na život na venkově, na problémy, kterými žijí naše vesnice,
- přejme si, aby bylo méně zbytečně okázalých policejních akcí, ale o to více poctivého úsilí o vyšší bezpečnost a o menší kriminalitu,
- přejme si, aby naše školy pomáhaly rodinám v jejich snaze, aby z našich dětí vyrostla vzdělaná, lidsky zralá a sebevědomá generace,
- důvěřujeme našim soudům, ale požadujeme od nich rychlý a kvalitní výkon,

- a hlavně si přeje, aby politikové na všech úrovních konali tak, že při tom získají a udrží si naši důvěru.

Rok 2004 bude rokem vstupu České republiky do Evropské unie. Na straně jedné ubezpečují každého, že probuzením se do prvního květnového rána nenastane žádný radikální zvrat našich životů. Na straně druhé by měl každý vědět, že tímto okamžikem dojde k ukončení formální svrchovanosti České republiky, že se staneme součástí stále se rozšiřujícího a více pravomocí získávajícího evropského nadnárodního celku a že proto o mnohém, co se nás týká, už nebudeme rozhodovat sami. Loňské referendum řeklo této změně ano, letos v květnu začne být toto naše ano realizováno.

Bylo to rozhodnutí s dalekosáhlými důsledky. Zkusme této změny našeho státoprávního uspořádání využít k udržení či dokonce k posílení toho základního, co ke svému životu potřebujeme a co nám bylo tak dlouho odíráno - naši svobody, naši demokracie a naši prosperity. Zkusme se stát silnějšími překonáním své tradiční nejednoty a vzájemné nedůvěry. Zkusme i s tímto vědomím a sebevědomím jednat s partnery v Evropské unii jako rovný s rovným. Zkusme se nekrčit a neschovávat se za druhé. Hlavně ale neočekávejme, že se o nás od 1. května začne někdo zvnějšku starat. Nezačne. I nadále se o sebe budeme muset - vlastními silami - postarat sami.

Věřím, že toho jsme a budeme schopni, a proto se budoucnosti nebojme. Považujme ji spíše - pro každého z nás - za úžasnou příležitost, kterou nesmíme promarnit.

Vážení a milí spoluobčané,

přeji vám všem klidný a šťastný Nový rok. Přeji vám zdraví a úspěch. Přeji i ono tolik potřebné štěstí. Pevně věřím, že nás rok 2004 posune opět o kousek dál.

Z pera starosty.

Nejdříve bych se rád vrátil k minulému roku. Loňský rok nebyl pro nás až tak špatný, jak jsem se osobně obával vzhledem k ubývajícimu členstvu, což je způsobeno generační změnou a konkurencí, která nás dnes obklopuje. Také náš zákazník je zhýčkán konkurencí a výběrem aktivit a prostředím které jsou dostupné.

O to potěšující je zjištění, že naše hlavní činnost sportovní stále vzrůstá a pravidelně docházejících členů je stále víc. Dokonce se nám vrátila do Sokola kolová, díky nestárnoucímu Václavovi Novákovi, který má na tom velký podíl.

Na poli společenské a kulturní činnosti to není tak uspokojující, přestože jsme měli několik úspěšných akcí během roku. Jednou z posledních akcí roku byla jako obvykle Mikulášská nadílka, která díky dobrému programu se tentokrát vydařila.

Velkým přínosem loňského roku byla sokolská restaurace která byla pravidelně otevřena v pátek a sobotu po celý rok. Přestože nám v listopadu odešel náš oblíbený kuchař, podařilo se nám najít náhradu, restaurace pokračuje v pravidelném provozu a zatím se zdá, že ke spokojenosti návštěvníků. Původně plánovaný silvestrovský program musel být pro nedostatek objednávek bohužel změněn.

Letošní rok jsme začali pravidelnou sportovní činností a to už 9.ledna volejbalem, a naše první zábava letošního roku bude 27.března.

Doufám, že v letošním roce budeme schopni nadále pokračovat v renovaci prostor a zlepšování zařízení budovy. Jeden z prvních projektů letošního roku by měla být přestavba baru v prostorách restaurace a nové označení budovy. Je nesmírně nutné aby se návštěvníci cítili dobře a dostalo se jim služeb, které očekávají.

Nazdar! Jarda Krejčík.

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Jako vždy mám nějaké dobré a nějaké špatné zprávy. Jistě všichni poznáte, které jsou jaké.

Začnu dárci, kteří mě zatím nikdy nezklamali a jejichž seznam níže uvádím. Nejen, že jsem na vás hrdý, ale začínám vás mít dokonce rád. Vřelé díky všem, kteří dávají, i když nemusí.

Členské příspěvky. 42 již zaplacených za rok 2004 a několik dokonce za rok 2005. Bohužel za rok 2003 je 34 ještě nezaplacených, i po upomínkách.

Restaurant. Máme nově usměvavé a energické obsazení. Ve vyleštěné kuchyni Jardu v elegantní uniformě a Martu v dlouhé zástěře, kterou pak při servírování vymění za hezkou minisukni. Přijďte si pochutnat na jejich dobrotách.

Hlavní vydání. Nové zařízení do kuchyně \$1,630. Pojištění budovy, zařízení, cvičicích a návštěvníků \$13,725.

Sokol je nejstarší a ještě existující krajanská organizace v Sydney. Je nás jen hrstka neplacených dobrovolných pracovníků a potřebujeme podporu, nejen účastí ve sportech a cvičení, ale i návštěvami v restauraci, v kině a na zábavách. Přejeme si Sokol nejen udržet, ale i zlepšit.

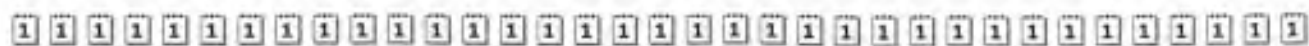
Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1/11/2003 do 31/12/2003:

Andres J.	50	Berton S.	5	Bureš O.	20
Čermáková J.	20	Dlask J. & J.	20	Dolejší V.	10
Dostál P.	75	Dressler J.	20	Fialová E.	25
Hendrich J.	10	Hrabica F.	25	Hurták J.	50
Kalina I. & L.	20	Klika O. Dr	15	Kohout P. & J.	75
Košinár J. & J.	50	Krauss J.	75	Kubinyi M.	10
Martínek Z. & M.	30	Machová E.	20	Miklová O. (Kanada)	22
Nedvěd V. Gen.	35	Nováčková V.	10	Novák V & M	20
Paník L.	20	Pomej J.	25	Pšeničný I. & O.	5
Retter P. Dr.	50	Saltman T.	35	Sokol J. & B.	50
Škopek M.	75	Tichý V. & J.	20	Tůma M.	40
Vaniček J.	10	Virag S.	20	Vyhnálek M.	100
Zapletal A.	25	Zeman J.	50		

Prosím vystavte všechny platby na „Sokol Sydney“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: M Moravec, P O Box 19, CROYDON PARK NSW 2133.

Stvrzenky budou přiloženy k příštím Věstníkům.

Miroslav Moravec



Český kalendář 2004 právě vychází!

Již po deváté vydáváme tradiční Český kalendář; oblíbenou publikaci plnou moudrého čtení o výročí českých osobností; o výročí historických událostí; o zajímavých lidech i místech v České republice.

Půvabné ilustrace akademické malířky Ludmily Lojdové vám při listování vykouzlí úsměv na tváři.

Kalendář dále obsahuje také české písničky, krátké povídky a články, křížovky a recepty tradiční české kuchyně.

Doporučujeme i školám a organizátorům kurzů češtiny v zahraničí jako vhodný doplněk výuky českého jazyka, hudební výchovy a českých dějin.

Cena AUD 15.00

Objednat/koupit jej můžete na adrese redakce ČESKÉHO DIALOGU, Legerova 61, 120 00 Praha 2, tel: +420 224 941 149, e-mail m.fialkova@centrum.cz, ale také v některých pražských knihkupectvích (Academia, Carolinum, Torst, Fortuna a další...)



Slovo úvodem

Avšak nejsou pouze novoroční předsevzeti, jsou události očekávané, osudové a historické. Takovou událostí je náš květnový vstup do EU. Jsme jistě zvědaví, do jaké míry ovlivní náš život, zvyky a zlozvyky, styl uvažování, mezilidské vztahy, předpisy, normy, zákony. Zvykneme si nebo to bude bolet? Naše sokolská organizace vznikla před 140 lety. Myšlenkovým základem je spojení tělesné výchovy, sportu a kultury, ale také vřelý vztah k vlasti. Vyhoví to v podmínkách EU? Jsem přesvědčen, že existence Sokola v EU není a nebude ohrožena a nemusíme se bát. Za posledních šest let vedení ČOS dělalo mnohé pro zviditelnění Sokola v západoevropských zemích. Uzavřeli jsme ústní i psané dohody o spolupráci s několika národními i mezinárodními organizacemi. Přesvědčili jsme se, že největší zájem je o naše zkušenosti propojení vztahů pohybové aktivity a kultury. Západoevropané mají také strach z negativního ovlivňování svých tradic, obávají se potlačování kultury vytvářejícím se stylem EU. To sdílíme s nimi. Neobávám se vztahu Sokol - EU, ale musíme pracovat, být kreativní, publikovat a snažit se být v čele metodických proudů. Bude záležet jen a jen na nás. Cestičku jsme si vyšlapali, teď ji nesmíme nechat zarůst.

Tužme se!

Ing. Miroslav Pleskač, starosta ČOS - výňatek z úvodníku měsíčníku Sokol z ledna 2004

Okénko do redakce.

Vážení čtenáři Věstníku,

naš sokolský Věstník začíná svůj ročník LII, neboli 52.ročník, což je už úctyhodné stáří. Sokolové v Sydney ho začali vydávat v roce 1957, takže ten ročník je správně jen čtyřicátý osmý, někdy ještě v jeho dětských letech se mu stalo osudné to římské číslování a jednou někdo prohodil římské číslovky V. a X., ale i těch 48 let existence znamená, že je nejstarším stále vycházejícím periodikem v českém jazyce v Austrálii. Nebyl prvním českým periodikem, o čtyři roky dříve začal vydávat čtrnáctideník „Pacifik“ Franta Bejček, ale o tom se dovíte více v příštím čísle.

První číslo nového ročníku Věstníku k Vám (alespoň většině z Vás - využíváme i zbylé staré obálky) přichází v novém kabátě. Doufáme, že se Vám bude líbit. Asi v polovině minulého roku výbor Sokola Sydney doporučil novou obálku a bratři Brčák, Bureš a Linha připravili své návrhy. Výsledek nebyl jednoznačný a nakonec bylo rozhodnuto udělat kompilaci všech tří návrhů a doplnit ji známým linorytem sestry Marie Doležalové, který zobrazuje typický australský květ waratah.

Za novou obálkou naleznete obsahově nezměněný Věstník, tedy naše sokolské záležitosti v jednotě Sydney i co je nového v Sokole v Čechách a v zahraničních jednotách. Na dalších stránkách se dočtete zajímavé zprávy o životě Čechů v Austrálii, jejich životní osudy, radosti i strasti, či osudy našich emigrantů jinde ve světě. Budeme nadále dávat přednost původním článkům, zejména od autorů žijících tady s námi v Austrálii, před články přetištěnými z internetu a už předem děkujeme za vaše příspěvky a těšíme se na ně.

Přejeme vám hezké počteníčko v dobrém zdraví v olympijském roce 2004. A těm co pojedou letos v srpnu do Athén, Australanům, Čechům i Slovákům budeme držet palce a přejeme jim hodně úspěchů i medailí. Budou mezi nimi jistě i sokolové, jako třeba Jan Bláha, loňský mistr republiky v běhu na 10km a v marathónu, který je ze Sokola České Budějovice.

R.V.

Zpráva z Doloplaz



Na obrázku vlevo vidíte perokresbu kostela sv. Cyrila a Metoděje z roku 1896, postaveného v obci Doloplazy u Olomouce. Tento farní kostel je novým působištěm pátera Františka Pěňčíka. K obci patří ještě další dvě farnosti a tak má celkem na starosti tři farní kostely, tři fary, sedm kaplí a jedenáct vesnic.

Páter Pěňčík nám napsal: ...„Myslím na Vás přátele a známé denně v modlitbách a posílám Vám své požehnání. Mnohým z Vás děkuji za nemalou pomoc a spolupráci, když jsem ještě působil ve Vaší farnosti. Pán Bůh Vám to odplat.“

My posíláme páteru Františkovi pozdravy s přáním dobrého zdraví, radosti a požehnání v jeho náročném a odpovědném poslání ve farnosti v Doloplazích.

Plán českých bohoslužeb v Austrálii

1.února v 10.30 hod. mše sv. Country clubu.

Upozornění pro všechny:

8.února 2004 to jest ve druhou neděli v měsíci mše svatá v Albion St. nebude.

Budu v tu dobu na Novém Zélandu.

15. února bude mše svatá v Perthu.

22.února bude mše svatá v Albion St. Na tomto místě to bude poslední mše svatá. Od 14. března budeme slavit mše svatou na novém místě a sice v Poldinghouse, Liverpool St.133 v šestém patře v biskupské residenci, po mši svaté budeme pokaždé mít možnost v pátém patře být pospolu při kávě a zákusku, později snad i obědu. Možnost zaparkování bude přímo v suterénu residence. Je to šestnáctipatrový dům v centru města.

22. února odpoledne 5. P.M. tamního času bude ještě česká mše svatá v Adelaide.

29. února bude mše svatá v Melbourne, kde bude přítomen také pan biskup Petr Esterka. Pan biskup pak bude k dispozici hlavně v měsíci březnu. Asi do 20. března.

Výzva všem rodičům a příbuzným.

Plánujeme v nejbližší době založit dětský pěvecký sbor.

Proto všechny prosíme, abyste se přihlásili na adrese duchovního správce Jaroslava Šimka, 180 Darlinghurst Rd, Sydney, ph.:02 9361 5225, nebo na Mob.: 0403 920 727, nebo e-mail: misiepater@seznam.cz

Děti budou odborně připravovány řeholní sestrou Eleanor, která se věnuje výuce profesionálního zpěvu přímo v Darlinghurst 180, na naší faře. Možnost bezplatného parkování v areálu fary.

Výuka zpěvu bude zaměřena na český i anglický repertoár a věřím, že mimo zábavy se dostane Vaším dětem i profesionální hudební přípravy. Vítány jsou děti nejenom z našich komunit, ale i jejich kamarádi ze školy a přátelé.

Termíny schůzek včas oznámíme. Přijímáme děti v rozmezí 5 až 15 let.

Uvítáme spolupráci rodičů, babiček a dědečků, všech dalších příbuzných a ochotníků na jejichž vytrvalosti a úsilí závisí úspěšnost celé plánované akce. Spolupracuji s pí. Jaroslavou Ingrovou a rádi bychom naše děti představili nejenom v našich československých klubech, ale také australské veřejnosti. Naším snem by bylo, aby naše děti se zúčastnily vánočního koncertu v katedrále.

A k tomu bude zapotřebí úsilí a obětovosti především Vás všech.

Nedvěd the king of Europe



Pavel Nedved

Juventus midfielder Pavel Nedved has been named European Footballer of the Year.

Czech international Nedved was rewarded with the Golden Ball after a series of outstanding performances for Juve as they retained the Italian league title and reached the Champions League final.

The 31-year-old was named ahead of Arsenal striker Thierry Henry and AC Milan defender Paolo Maldini in a poll of European soccer journalists from 52 countries, published by *France Football* magazine yesterday.

"I did not even dream of winning such an award. I'm very happy to receive such an important, such an extraordinary honour," Nedved said.

"I heard about the nominees and being among them. But I did not believe in my chances too much. A lot of players had good results like Paolo Maldini, Raul, Zidane. All of them deserved to win."

Nedved missed the Champions League final through suspension after being booked in the semi-final, when his spectacular performance was a major factor in the defeat of competition favourites Real Madrid.

Nedved, who was also voted player of the year by World Soccer magazine, is the second Czech to win the prestigious Golden Ball after Josef Masopust in 1962.

It is the eighth time a Juventus player has been crowned.

The Czech earned 190 points, France's Henry was second with 128 and Maldini third on 123.

"It was definitely my best year. I had lots of luck as well. Luck is part of a player's career," Nedved said.

The top five: 1. Pavel Nedved, Juventus, 190pts; 2. Thierry Henry, Arsenal, 128pts; 3. Paolo Maldini, AC Milan, 123pts; 4. Andrei Shevchenko, AC Milan, 67pts; 5. Zinedine Zidane, Real Madrid, 64pts.

The Daily Telegraph, December 24, 2003

Boj o sokolovny v České republice pokračuje

Věc se zdá neuvěřitelná, ale je skutečností: 14 let po „sametové revoluci“ a obnově Sokola, musí sokolské jednoty v České republice stále ještě bojovat o své sokolovny, které jim byly za komunistického režimu ukradeny. Nejen v případech dosud neukončených, již řadu let trvajících soudních sporů, ale nyní také o sokolovny, které byly Sokolu po zhroutilí se komunismu vráceny ve smyslu zákona č.173/90 Sb., u nichž však bylo v pozemkových knihách jako majitel zapsáno „Družstvo pro

výstavbu sokolovny“. Složky ČeSTV, pokračovatele v roce 1957 komunisty vytvořeného ČSTV žádají aby jim tyto majetky byly vydány s odůvodněním, že sokolská stavební družstva byla jinými právními subjekty než sokolské jednoty a že tedy sokolské jednoty tyto sokolovny nevlastnily. V několika případech soudy skutečně tuto argumentaci přijaly a nařídily vrácení sokoloven složkám ČeSTV, tedy těm, kteří si je za komunistického režimu přivlastnili.

Tyto nestoudné požadavky vyvrací přesvědčivě bratr JUDr. Miloš Kupka z Brna ve svém obsírnějším pojednání nazvaném „Proč byla zakládána sokolská družstva pro výstavbu sokoloven a sokolských kin“, které zaslal na vědomí Ústavnímu soudu České republiky. Ve svém rozboru vysvětluje, že prostřednictvím sokolských stavebních družstev byl v Československu pořízen značný počet, snad většina sokoloven, neboť málokterá jednota měla při svém ustavení potřebné finanční prostředky na stavbu sokolovny, a neměla ani jiný majetek, kterým by mohla peněžnímu ústavu ručit za poskytnutí potřebného úvěru na stavbu. Jednoty proto zřizovaly stavební družstva, jehož členy byli členové jednoty, kteří mohli svými majetky úvěr peněžnímu ústavu zaručit. Družstvo zpravidla zahájilo svou činnost sbírkami mezi členstvem i širší veřejností, po získání základního obnosu pak požádalo peněžní ústav o úvěr a tím bylo možné stavbu zahájit. Poskytnutý úvěr splácelo družstvo z výnosu činnosti a podniků sokolské jednoty a družstvo existovalo ještě řadu let po dostavbě sokolovny, až do konečného splacení úvěru. Po dobu své existence odpovídalo nejen členům družstva na výroční schůzi, ale také valné hromadě sokolské jednoty, obvykle konané téhož dne a na stejném místě. Stanovy všech družstev založených pro postavení sokoloven, měly povinné závěrečné ustanovení které určovalo, že při ukončení činnosti družstva, nebo při jeho zrušení, přecházejí jeho vlastnická práva na zřizovatelskou sokolskou jednotu, případně na jinou složku ČOS.

Při likvidaci Československé obce sokolské na základě komunistickým režimem vydaných zákonů č.187/49 Sb., č.71/52 a č.68/56 došlo i k zániku sokolských stavebních družstev. V roce 1990 byly novým zákonem č.173/90 Sb. dosavadní tři komunistické zákony zrušeny a sokolské jednoty, nebo jejich ústředí, mohly žádat o navrácení sokolského majetku včetně toho, který byl doposud zapsán v pozemkových knihách pod jménem sokolského družstva pro postavení sokolovny, neboť se mohly podle stanov družstev právem pokládat za jeho skutečného majitele.

Organizační složky ČeSTV však nyní ve svých žalobách uvádějí, že sokolská družstva pro výstavbu sokoloven jsou jinými právními subjekty než sokolské jednoty, které je zřídily a žádají aby soudy určily, že tyto sokolovny vydané v restituci sokolským jednotám podle zákona 173/90 Sb., jsou ve skutečnosti majetkem ČeSTV. Soudy z neznalosti stanov družstev a okolností za nichž byly ustaveny, již některé případy rozhodly ve prospěch ČeSTV, přičemž soudní rozhodnutí byla také ovlivněna skutečností, že stanovy sokolských stavebních družstev, prokazující, že skutečným majitelem jsou sokolské jednoty, které družstva zřizovaly, se „ztratily“ z veřejných archivů v nichž byly uloženy. Dá se tedy očekávat, že bude podán větší počet podobných žalob a pakliže by soudy rozhodly v neprospěch Sokola, což v dnešních poměrech, bohužel, není vyloučeno, byly by sokolské jednoty nuceny vydat sokolovny znovu těm, kteří je na základě komunistických zákonů považovali za své.

Jelikož při likvidaci Sokola komunisty existoval ještě větší počet sokoloven u nichž bylo v pozemkových knihách dosud jako majitel zapsáno sokolské stavební družstvo, jedná se o značný majetek. **Předpokládáme a věříme, že ústředí České obce sokolské při vědomí závažnosti této záležitosti, vynaloží veškeré úsilí s použitím všech dostupných prostředků včetně znamenitého rozboru bratra Kupky, aby opětovné krádeži sokolského majetku zabránilo.**

Přetištěno z prosincového čísla Kanadského Sokola.

JOSEFSKÝ BÁL

V sobotu 27. března 2004 ve 20:00

V sokolském Národním domě 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest

¥ Vstupné \$12.00 ¥ Důchodci a studenti \$5.00 ¥ Večeře \$15.00 ¥

K tanci a poslechu hraje hudební skupina „Project Evergreen“

¥ Teplá večeře se podává od 18:00 do 21:00 hod. ¥ Studená večeře od 21:00 hod ¥

Reservace vstupenek, večeří a zákusků 10 dní před zábavou (do 16.března 04)

v zájmu vaší spokojenosti

u Mirka Farského tel: 9476 2784(večer po 6 hod.)

a Jardy Krejčíka tel: 8812 5875(večer po 6 hod.)

a Petra Brčáka tel: 9988 4887(večer po 6 hod.)

Těšíme se na Vaši účast a přejeme Vám hezkou zábavu !

¥ Program večera: ¥ Hudba pro všechny generace ¥ Tančíme až do půlnoci ¥

Dopisy čtenářů

Milý pane Moravec, zde přikládám šek na \$50.00 jako dar na Věstník a něco na údržbu. Škoda, že bydlím tak daleko, abych mohl častěji přijít mezi naše lidi, ale bohužel... Rád si ale počtu Věstník a všechny uvedené novinky. Všeho nejlepšího do nového roku 2004 a mnoho zdaru.

Josef Hurták, Flinders, NSW

Přikládám šek pro Věstník a mnoho štěstí v novém roce 2004 a zdar Sokolu přeje
Eliška Fialová

Všem v Sokole Sydney „Best wishes for the coming year“ přeje
Jana Andresová

Všem sokolským funkcionářům šťastný nový rok srdečně přeje
PS šek na Věstník přiložen
Libuše Paník

Mnoho zdraví v novém roce přeji Vám

Bohouš a Elly Bečkovi

Vážení bratři,

Přejeme do Nového roku moře zdraví a energie! Díky za obětavou práci!
Jana a Pavel Kohoutovi

Merry Christmas všem Sokolům a přikládám dar na Věstník
František Hrabica

A jeden pozdrav ze Švýcarska:

Příkládám malý příspěvek na váš Věstník. Děkuji za pravidelné zasílání a prosím o předání br. Pokladníkovi.

Prof. Ludovít Král, Kronbühl, Switzerland

Dr. V. Gazdík nám zaslal na svůj inzerát ve Věstníku a v dodatku přeje všem Sokolům zdar v novém přístupu a ve snaze zpřístupnit Sokol Sydney širokým masám zájemců a přidal několik zajímavých doporučení:

- osvětlení při tanci nesmí být jako na nádraží.
- Intimno je pro tanec nutné, zejména pro nás starší pány, kteří by nejraději netancovali vůbec anebo tancovali po tmě, aby to nikdo neviděl.
- Hudba musí být česká/slovenská, neboť jinde máme hudby jiné v československém Sokole musí být hudba národní, nijak jinak.
- Po půlnoci musí být disko, pro mladé, ať z toho taky něco mají, musíte dělat dotazy, referenda co lidé od Sokola chtějí, co si přejí aby tam bylo.
- Zábavy dle mého názoru byste měli organizovat taky v pátek, v sobotu, v neděli a ve středu; pro lidi, kteří jsou na weekend mimo Sydney se musí dělat něco přes týden.

Vladimír Gazdík

Vážení členové redakční rady Věstníku,

došlo mi poslední vydání vašeho časopisu v letošním roce a jsem z něj tak rozčarovaná, že považuji za nutné, napsat vám o tom něco bližšího.

Překvapila mě v první řadě báseň Jaroslava Seiferta napsaná k úmrtí T.G. Masaryka. Báseň ze stejné sbírky k úmrtí T.G.M. byla časově správně otištěna v čísle 5 vašeho časopisu, bohužel ale také s trapně nepatřičným dodatkem. Byla tedy tentokrát vybrána opět báseň J.Seiferta z této sbírky snad jenom proto, aby byla znovu příležitost ošklivě se „otřít“ o tohoto našeho básníka, nositele Nobelovy ceny? Toto prosincové vydání Věstníku mohlo naopak přinést některou ze Seifertových básní s vánoční tematikou, ale pak by se tam asi nehodil ten nepatřičně ubližující dodatek, že ?

Jaroslav Seifert byl členem komunistické strany, ale jak je doloženo v mnoha publikacích (Paměti prof. Václava Černého, Slovník českých spisovatelů z nakladatelství Zdeny a Josefa Škvoreckých, Česká literatura prof. Antonína Měšťana, Encyklopedie Britanica, Doklady k udělení Nobelovy ceny atd.), Jaroslav Seifert s dalšími šesti spisovateli podepsali v březnu 1929 manifest, který odmítal nové vedení strany v čele s Klementem Gottwaldem a byl ze strany vyloučen. Na rozdíl od těch ostatních signatářů se do komunistické strany nikdy nevrátil. A byl to právě J.Seifert, který v roce 1954 jako jediný našel odvahu vystoupit veřejně proti požadavkům politické propagace. Prof. Václav Černý píše ve svých Pamětech doslova „Seifertovi jsem se roku 1954 poklonil.“

Proto se vás ptám – kdo z nás je tak bezchybný a „veliký“ aby mohl opětovně zostouzet tohoto českého básníka ?

Věstník číslo 4 a 5 přinesl oznámení programu s názvem „Věž smrti“. V oznámení se jasně píše, že celý program je připraven Janou a Zdeňkem Rich a bude proveden pod záštitou Generálního konzulátu České republiky v Sydney. Nejednalo se pouze o promítání a celá příprava programu zabrala mnoho času, který jsme ovšem s manželem rádi věnovali. I spoluúčinkující Ivo Pšeničný věnoval svůj čas přípravě. Oznámení nebylo přiřazeno k promítáním Ponrepa, neboť k nim také nepatřilo. Výtěžek akce patřil výhradně Sokolu. Očekávali bychom tedy, že bude poděkováno Petru Čermákovi, že se ujal promítání, ale že v první řadě bude

poděkováno Generálnímu konzulovi ČR Ing. Jaroslavu Dolečkovi, že program zaštilil a že se programu osobně v Sokolském národním domě zúčastnil.

Je možné, že redakce zapomněla, co otiskla v minulých dvou číslech?

Byla jsem nemile překvapena, že nikomu z redakce nestálo za zmínku napsat alespoň pár slov o tom, že velvyslanec ČR Ing. Josef Sládek s manželkou vážili cestu až z Canberry, aby se zúčastnili oslavy založení ČSR, jejímž pořadatelem byl Sokol Sydney. Konec konců by si poděkování zasloužili i Ray Černý a Ivo Pšeničný za jejich příspěvky.

Právě tak bylo jaksi opomenuto oznámit naši krajanské veřejnosti, že právě Velvyslanectví ČR a jmenovitě opět velvyslanec Ing. J. Sládek sponzoruje letos již tradiční Vánoční koncert v St. Andrews katedrále. Není to tedy tentokrát jen jakási soukromá akce paní Ingrové, je to společná akce s našimi zastupitelskými úřady, jejichž představitelé se koncertu zúčastní, právě jako jimi pozvaní VIP hosté.

Zdá se, že redakce poněkud selektivně rozhoduje, komu akce oznámí nebo které akce za zmínku nestojí.

Žádné vydání Věstníku mi nepřineslo takové rozčarování. Po třiceti pěti let práce pro českou komunitu bych ale asi překvapená být neměla.

S pozdravem

Jana Rich (Reichová)

Čtenáři se možná pamatují, že náš Sokol poměrně nedávno obdržel darem od Pernštejnské sokolské župy v Tišnově její Almanach. Za ten jsme poděkovali a nyní redakci Věstníku došla další kniha oné župy, kterou věnovala své mládeži v boji ve druhé světové válce. Z průvodního dopisu vzdělavatele bratra Drahoše Kováře vyjímáme :

„Dáváme dohromady historické dokumenty naší župy, které byly různě rozptýleny mezi členy, protože v době totalitního režimu komunistů byl náš archiv zničen. Jsme potěšeni tím, že nám nabízíte vzájemnou spolupráci a velice nás potěší, když nám poskytnete také informace o dění ve Vaší župě. Těšíme se také na to, že se zajisté blíže seznámíme na nastávajícím všesokolském sletě v roce 2006. Samozřejmě nás potěší, když kdokoliv z Vás nás navštíví i dříve při své příležitostné návštěvě. Budete vždy co nejsrdečněji vítáni... Do další práce Vám přeji jménem naší župy hodně zdraví do nového roku 2004 a sokolského nadšení a úspěchů ve Vaší činnosti.“

Dopis je datován 9.11.2003 a byl doručen osobně jednou návštěvnící z Bathurstu.

MASSAGE

RICHARD KENDE PONÚKA SWEDISH, REMEDIAL, SPORT, SHIATSU AND RELAXATION MASSAGE V POHODLÍ VÁŠHO DOMU ALEBO V NAŠOM SALÓNE.

UNIKNITE ZO SVOJHO PRACOVNÉHO KOLOBEHU A DOPRAJTE SI ČAS SAMI NA SEBA.

VAŠA SPOKOJNOSŤ JE ZARUČENÁ !

Call Richard for an appointment mobile 0414 412 081, phone (02) 9686 8772.



Sokolský Mikuláš

Ray Černý



Páter Jaroslav Šimek

Jako obvykle byla v Sokole Sydney mikulášská nadílka. Nikdy jsem to neviděl, tak jsem šel se na to podívat. Po pomalém začátku se sešlo asi přes padesát rodin s dětmi. No a abych se vyjádřil po pražsku byl to pohled pro bolavý oči.

Pod kontrolou sestry Maškové a pár pomocnic ty děti si malovaly, hrály, sportovaly, přetahovaly lanem, no byla to radost vidět, jak si to užily.

No a tak mi napadlo: proč jen jednou za rok, proč ne jednou za měsíc, a nebo jednou za týden, Sokol je tady pro to, pro vás i vaše děti. Ty se často doma nudí a sedí před televizí nebo před počítačem místo aby si hrály a cvičily v Sokole.

A pokud jde o rodiče: přijďte mezi nás, zacvičit si, zahrát volejbal, prohnat tělo v aerobics vedených děvčaty, která jsou specialistkami v tomto oboru. Máme také stoly pro pingpong a pohodlnou čítárnu a knihovnu ve které by se mohly hrát šachy, když si chcete odpočinout v klidu. Program akcí najdete na zadní straně obálky.



Sokolská návšteva Sokola.

Pavol a Danko Heliovi



Zľava: autori článku, brat Holčík, starosta Krejčík

Prvá návšteva činníka slovenského Sokola, brata Vladimíra Holčíka, v Sokole Sydney, ktorá sa uskutočnila v sobotu 8. novembra 2003, začala už na Bondi Beach, kde sa o 6. hod popoludní skončil oficiálny program osemčlennej skupiny slovenských vodohospodárov, ktorí ako hostia ANCOLD (Australian National Commission of Large Dams), boli na odbornej exkurzii na priehradách a inžinierskych úpravách austrálskych a novozélandských riek. Brat Holčík skupinu managerov - vodárov viedol nie iba z dôvodu perfektnej znalosti angličtiny (francúzštiny, nemčiny), ale aj ako podpredseda „Slovak COLD“. Na Bondi Beach sme Ing. Holčíka vyzdvihli a počas dlhej cesty v popoludňajšom „traffic“, do Frenchs Forest, rozprávali s ním o práci bratov a sestier - Sokolov, ktorých snaženie vyústilo do vybudovania Sokolského národného domu v Sydney, ktorý bol dokončený v roku 1981.

Pri vystupovaní z auta na parkovisku pred sokolovňou, neveril vlastným očiam a po prehliadke celého objektu, na ktorej ho sprevádzali bratia -

starosta Jaroslav Krejčík a jednatelia Peter Čermák a Jan Jelinek povedal, že Sydneyský stánok Sokola predčil všetky jeho predstavy. Ako bývalý gymnasta obdivoval telocvičňu, tiež spoločenské priestory, potešil sa možnosti vzhliadnuť práve nainštalovanú výstavu fotodokumentácie o prvom československom prezidentovi T.G.Masarykovi. Najdlhšie sa zdržal v knižnici, kde ho brat knihovník, Ray Černý oboznámil s históriou nadobudnutia štyritisíc zväzkov kníh, zvukových a video nosičov a komfortného - reprezentačného zariadenia knižnice.

Následný rozhovor sa týkal ďalších cieľov Sokola, najmä organizovania programov, ktoré pritiahnu do Sokola mládež; v Bratislave je takouto aktivitou „gymnastický rock and roll“, ktorý je oficiálnou súťažnou disciplínou a bratislavský tanečný pár získal svetový primát.

Súčasťou návštevy bol aj telefonát so Starostom Župy Austrálskej, predchádzajúcim starostom a počas tridsiatich uplynulých rokov pokladníkom a finančným manažérom Sokola Sydney, bratom Jiří Jelínkom, s ktorým sa stretli už skôr, na Vsesokolských sletoch.

Keď sme sa s bratom Holčíkom o jedenástej hodine nočnej, na Manly Wharf lúčili, povedal - bolo to krásne stretnutie, odovzdajte pozdravy všetkým sokolom - touto cestou Vám ich odovzdávame...

My sme popriali peknú cestu do Viktórie a na Nový Zéland, kde pokračoval odborný vodársky program, ale aj na stretnutie s našimi priateľmi - bratmi a sestrami v Sokole Melbourne, s ktorými mal stretnutie už dohodnuté.

Brat Vladimír Holčík pochádza so sokolskej rodiny, jeho otec, Dr. R. Holčík bol absolventom Tyršovej školy v Prahe. V „Bratislavskej Sokolovni“ - Sokol bol po XI. Vsesokolskom slete v Prahe 1948 zakázaný - začal cvičiť v roku 1960. 6.januára 1990 sa v Prahe zúčastnil prvej schôdze obnoveného Sokola a následne bol zvolený za

starostu Sokola na Slovensku. Tejto funkcie sa vzdal pre pracovné zaneprázdnenie. V súčasnej dobe je starostom Župy bratislavskej, T.G.M. Viedol nácvik spoločných vystúpení a zúčastnil sa Vsesokolských sletov v Paríži, vo Viedni, 2 krát v Prahe a v Toronte.

Povolaním je civilný inžinier-vodohospodár. V posledných dva a pol rokoch pracoval ako executive manager pri zdvíhaní mostu v Novom Sade a odminovaní koryta rieky Dunaj - po vojenskom zásahu NATO v bývalej Juhoslávii - prácach, ktoré boli grantované Európskou Úniou.

TŘIKRÁT MISTR SVĚTA BEZ POZLÁTKA

Jitka a Roman Hosákovi

Nemohu tento úspech mladého 18ti letého muža českých rodičů přejít bez povšimnutí a bez zveřejnění, protože vím, jak málo našich českých krajanů ví o úspěších Marka Jandy, syna Aleny a Jirky Jandy.

Z informací jeho maminky vím, že Marek je velice skromný sportovec, který netouží po slávě. Pravděpodobně by nebyl velice nadšený tím, že chce zveřejnit jeho velké úspěchy. I když je skromný, tak jeho umění a talent stojí za zmínku.

Marek se narodil 1.1.1985, mimo jiné jako první miminko v Austrálii toho roku. Už i tenkrát o něm celá veřejnost věděla, byl na první stránce v novinách.

V roce 1992 začal trénovat Martial Art a sice Tae Kwon Do, tedy ve věku 7 let. Již v roce 1994 ve svých 9 letech získal ve své kategorii 2x vítězství na přeborech Sydney Internationals (Kata a Sparring) a již v témže roce obdržel „Black Belt“.

I v dalším roce 1995 vybojoval další vítězství a byl vyhodnocen jako „Most Improved Artist“ a v témže roce získal „Special Achievement Award“. V 11ti letech získal druhý stupeň „Black Belt“.

V roce 1998, tedy ve svých 13 letech byl vyhodnocen jako mezinárodní instruktor.

V roce 1999 obdržel třetí stupeň „Black Belt“.

V roce 2000 byl vybrán do australského „Martial Arts Team“ pro světové mistrovství, které se konalo v Liverpoolu v Sydney a tam právě vybojoval ve své kategorii tři světová prvenství.

Mimo závodění pracuje (mimo školu) již po několik let jako instruktor na Sydney University, Balmain PCYC (Police Club) Glebe PCYC, Annandale Neighbourhood Centre and Zenith Personal Defence Centre (City Studio).

Letos začne studovat již druhým rokem na universitě sportovní medicínu.

Marku, my všichni Ti upřímně gratulujeme a přejeme Ti do budoucích let mnoho dalších úspěchů.

NOVINY, český a slovenský čtrnáctideník má 16 A3 stránek. Články jsou v češtině i slovenštině, poslední stránka je v angličtině. Roční předplatné včetně poštovného je v Austrálii AUD 59.00, do zámoří AUD 80.00. Dočtete se, co byste se jinde nedočetli. Kultura, sport, humor, články čtenářů, firemní a spolková stránka, kdo koho hledá, recepty na dobrá jídla. **NOVINY** vycházejí od roku 1999 a jsou financovány pouze z předplatného. **NOVINY**, The Wentworth Bldg., B62 University of Sydney, NSW 2006, telefon 0414 540 465



KINO PONREPO – SOKOLSKÝ NÁRODNÍ DŮM SYDNEY

Představení se obvykle konají každou třetí neděli v měsíci v prvním patře 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest v 15.00 hodin v letní a v 14.00 hodin v zimní sezóně.

Neděle 15/2/2004 v 15.00 hodin:

FILOZOFSKÁ HISTORIE

Režijní debut Otakara Vávry v dlouhometrážním hraném filmu podle známé novely Aloise Jiráska o studentských bouřích v roce 1848.

Hrají Jan Pivec, Ladislav Boháč, Vladimír Hlavatý, Stanislav Neuman, Helena Friedlová, Jindřich Plachta.
Natočeno v roce 1937.

Neděle 21/3/2004 v 15.00 hodin:

Z PEKLA ŠTĚSTÍ

Klasická česká filmová pohádka podle literární předlohy Jana Drdy „Český Honza“.

Hrají Michaela Kuklová, Miroslav Šimůnek, Daniel Hůlka. Režie Zdeněk Troška.

Neděle 18/4/2004 v 14.00 hodin (povšimněte si změny začátku představení):

DĚDEČKEM PROTI SVÉ VŮLI

Veselohra o muži, který si nechce připustit svůj věk, obklopuje se mladými ženami a dokonce svádí přítelkyni svého syna. Nejvíce ho děsí představa, že bude dědečkem.

Hrají Oldřich Nový, Ferenc Futurista, Antonie Nedošínská a jiní.
Režie Vladimír Slavinský.

Neděle 16/5/2004 v 14.00 hodin:

ANTON ŠPELEC, OSTROSTŘELEC

Komedie režiséra Martina Friče. Věta „Císař pán je ...“ se stane pro Antona Špelce přímo osudová

Hrají Vlasta Burian, Jaroslav Marvan, Jindřich Plachta.

Neděle 20/6/2004 v 14.00 hodin:

HRÁTKY S ČERTEM

Pohádková komedie plná čertů a čertovin. O princezně a o zbožném poustevníkovi, o strašlivém loupežníkovi a o dobrotivém Pánubohu, především ale o věrné lásce a vysloužilci Martinovi, který se nenaučil bát. Režie Josef Mach. Výtvarník Josef Lada.
Hrají J. Bek, E. Klepáčová, A. Vránová, F. Smolík, J. Vojta, F. Filipovský a jiní.

EVROPSKÝ VÁNOČNÍ KONCERT V KATEDRÁLE SV. ONDŘEJE

Miloš Černý

Snad lze bez přehánění konstatovat posun v zemích Evropské Unie když i v daleké Sydney mohl být v prosinci opět uspořádán, a to velice úspěšně, vánoční koncert umělců z různých evropských zemí. Nutno vřele uvítat podporu, kterou celé akci tentokrát propůjčil český velvyslanec ing. Josef Sládek. Dále se sluší zmínit o paní Jaroslavě Ingrové, která s nadšením celý koncert připravila a také uspořádala. Podařilo se jí shromáždit početnou skupinu mezinárodních umělců, kteří dokázali svým uměním navodit žádoucí sváteční atmosféru.

Hned při vstupu do katedrály ocitli se početní návštěvníci koncertu v prostoru úzce spjatém s vánočními historickými událostmi. Pečlivě vybraný program uspokojil, zejména když byl proveden kompetentními umělci původem z různých evropských zemí. Čeští umělci v mezinárodní soutěži čestně obstáli. Bylo příjemným překvapením naslouchat našim koledám v „původním jazyce“. Snad bych měl ocenit snahu místního německého sboru „Concordia“ když zazpívali první sloku starodávné koledy „Nesem Vám noviny“ česky. V současné době nejde o nic neobvyklého, ale jen zřídka kdy něco podobného provedou vlastně ochotníci. Členové australské opery Heather Lee, Ben Makisi a Jose Carbo udávali vysoký standart. Vystoupení Mistra J. Neradílka bylo zcela v tomto duchu. Hostující členka opery Národního divadla v Praze slečna Edita Randová přednesla několik koled a národních písní. Milovníci hudby se po dvou hodinách radostně vraceli do svých domovů s uspokojením, že podpořili dobrou věc.

Nedávná minulost však přinesla i bolestné události. Zemřeli dva významní čeští hudebníci. Profesor Miloš Sádlo ve věku 90 let a houslista profesor Lubomír Kostecký, někdejší člen světoznámého Smetanova kvarteta. O úmrtí cellisty Miloše Sádla přinesl Sydney Morning Herald obšírný nekrolog, převzatý z anglického deníku The Guardian. Bezpochyby šlo o velké ocenění umělcovy celoživotní práce. Něco podobného jsme až dosud v Australii nezažili. Bohužel, Mistr Kostecký odešel na věčnost beze slova veřejného ocenění. Po odchodu na odpočinek se profesor Kostecký věnoval prohlubování a rozšiřování česko-japonských hudebních vztahů. Sám japonský císař předal Lubomírovi nejvyšší vyznamenání v ocenění jeho práce. Bylo by žádoucí, aby i v Praze - byť opožděně - někdo položil květinu na hrob tohoto vynikajícího českého hudebníka.

Česká hudba je věru naším nejlepším vývozním artiklem.

Patnáctého února oslaví své devadesátileté narozeniny pan **Karel Niemczyk**, voják československé armády v Britanii za druhé světové války a dnes žijící v Austrálii. Byl jedním z výsadkářů/parašutistů poslaných z Londýna do okupovaného Protektorátu, kde potom ztrávil osmnáct měsíců, a to byl obdivuhodný výkon. Byl v té době ve styku s Londýnem a informace poskytované jím a jeho kamarády vydatně přispívaly ke konečnému vítězství Spojenců. - Jeho kamarád z války plukovník Novák usedlý v Newcastlu se o něm vyjadřuje takto: Karel Niemczyk věděl, že možná pobyt v Protektorátu nepřežije a co ho bude čekat, dopadnou-li ho Němci, a přesto byl ochoten obětovat svůj život za náš národ. Na lidi jako je on bychom měli být právem hrdí. Skláním se před Karlem a jeho odvahou. - Činí tak i redakce Věstníku a přeje oslavenci všechno nejlepší do dalších let.

Dopis generálního konzula krajanům.

Vážení krajané,

Dostává se Vám do rukou poslední Informace Generálního konzulátu ČR v Sydney v roce 2003.

V této předvánoční Informaci Vám přinášíme zejména sdělení týkajících se nových zákonných úprav a opatření v konzulární-státoobčanské a pasové agendě, které budou mít zajisté dopad na mnohé z Vás i Vašich příbuzných či známých.

Novela zákona o českém státním občanství

Dnem 29. 10. 2003 nabyl účinnosti zákon č. 357/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela přináší několik významných změn pro způsob nabývání státního občanství ČR.

a) Nabývání českého občanství

Podle ustanovení tohoto zákona může občan Slovenské republiky, který měl k 31. prosinci 1992 státní občanství České a Slovenské Federativní Republiky a v období 1. ledna 1994 až 1. září 1999 nabytí státní občanství Slovenské republiky udělením, učinit prohlášení o nabytí státního občanství České republiky, pokud toto občanství již v mezidobí nenabyl jinak.

Toto ustanovení se tedy týká především těch, na které mohlo přejít k 1. lednu 1993 státní občanství České republiky, ale oni požádali po 1. lednu 1994 o udělení státního občanství Slovenské republiky. Základní a nejdůležitější podmínkou pro tento způsob získání státního občanství ČR je vlastnictví dokumentu **Listina o udělení státního občanství SR - vydané v období 1. 1. 1994 - 1. 9. 1999**. Pokud žadatel může předložit tento dokument je zároveň oprávněn požádat o nabytí státního občanství ČR prohlášením.

Prohlášení o nabytí státního občanství ČR se v cizině činí před zastupitelským úřadem ČR. Činí-li se toto prohlášení na území ČR, pak je k jeho přijetí příslušný úřad podle místa trvalého pobytu, popřípadě posledního trvalého pobytu prohlašovatele na území ČR. Pokud prohlašovatel v ČR nikdy trvalý pobyt neměl, je k přijetí prohlášení příslušný Úřad městské části Praha 1.

Při prohlášení na zastupitelském úřadě ČR je prohlašovatel povinen prokázat svoji totožnost (nejlépe cestovním dokladem SR) předložit vyplněný tiskopis prohlášení, který je možno získat na Generálním konzulátě ČR v Sydney, rodný list, listinu o udělení státního občanství Slovenské republiky a pokud prohlašovatel uzavřel manželství připojí se podle okolností i oddací list, doklad o rozvodu manželství nebo úmrtí list manžela.

Státní občanství České republiky se tímto způsobem nabývá dnem vydání osvědčení o nabytí státního občanství ČR prohlášením.

b) Pozbývání českého občanství

Jako další velice významnou novinku bych rád uvedl, že změnu doznalo i ustanovení o pozbývání státního občanství ČR. Dosud platilo, že občan ČR, který nabytí na vlastní žádost cizí státní občanství ztratil okamžikem jeho nabytí své stávající státní občanství České republiky. Toto platilo i v případech kdy občan ČR uzavřel v cizině sňatek a na základě tohoto sňatku si sám požádal o udělení cizího státního občanství.

Na základě zmiňované novely však k pozbytí státního občanství ČR nabytím cizího státního občanství nedojde v případech, kdy došlo k nabytí cizího státního občanství v souvislosti s uzavřením manželství se státním občanem cizího státu, pokud došlo k nabytí cizího státního občanství manžela za trvání manželství.

Toto ustanovení se však vztahuje pouze na ty případy, kdy k nabytí cizího občanství manžela za trvání manželství došlo **nejdříve dnem 29. 10. 2003**.

c) Změna občanství v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie

Vstup ČR do EU nebude mít na právní ústavu státního občanství vliv. Osvědčení, kdo je či není státním občanem ČR i způsoby nabývání a pozbývání státního občanství ČR, se budou i nadále řídit vnitrostátní právní úpravou.

Cizinec s povoleným dlouhodobým či jiným druhem pobytu na území ČR se bude moci přestěhovat do kteréhokoli státu EU za splnění podmínek cizineckého režimu příslušného

státu. Právní postavení tohoto občana se bude řídit jeho státní příslušností, nikoli druhem pobytu, který mu byl na daném území udělen. Cizinec-občan třetího státu bude mít i nadále povinnost žádat o vízum a povolení k pobytu.

2. Výměna pasů ČR za „europasy“

Vzhledem k častým dotazům na náš generální konzulát ohledně výměn stávajících cestovních pasů ČR za nové pasy s vyznačením členství země v EU tzv. europasy, bych vás rád informoval o způsobu jak bude tato výměna probíhat.

V současné době (t.j. od 1. 7. 2000) existují v České republice dva typy cestovních pasů.

První z nich má vínovou barvu a je vybaven tzv. strojově čitelnou zónou, což jsou dva řádky údajů, které se nacházejí zcela vespod na datové stránce cestovního pasu (stránka s fotografií), a které dokáže přečíst speciální zařízení na hraničních přechodech nejen v ČR, ale i v mnoha dalších zemích světa. Tento cestovní pas vydávají úřady v ČR ve lhůtě 30 dnů (tj. na žádosti o cestovní pas ČR zaškrtnete políčko „ve lhůtě 30 dnů“) a je platný po dobu 10 let. U dětí mladších 15-ti let je platnost pouze 5 let. Pokud v žádosti o udělení cestovního pasu zaškrtnete políčko „v kratší lhůtě“ bude vám tento pas vystaven sice v kratší lhůtě, ale pouze s platností 1 rok.

Druhý typ cestovního pasu ČR je bez strojově čitelné zóny, má zelenou barvu a byl vydáván s dobou platnosti na 10 let. Platnost tohoto typu pasů by tedy měla skončit nejpozději v roce 2010. Tyto zelené pasy bez strojově čitelné zóny, které byly vydávány v období 1. 7. 2000 do 31. 12. 2001 mají platnost pouze 5 let a ta tedy skončí nejpozději k 31. 12. 2006.

V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie dne 1. 5. 2004 vzniká České republice povinnost zahájit do 1 roku od data vstupu výrobu nových cestovních pasů s vyznačením členství země v EU (tzv. europasy). Česká republika však v souvislosti s tímto opatřením nechystá plošnou výměnu stávajících cestovních pasů za tyto nové tzv. europasy, ale k výměně bude docházet vždy v souvislosti s ukončením doby platnosti stávajících vínových a zelených cestovních pasů ČR resp. na vyžádání. Držitelé těchto cestovních pasů (vínový a zelený) budou tedy mít po dobu jejich platnosti při cestování stejná oprávnění jako držitelé již nových tzv. europasů.

Pokud budete chtít znát další doplňující informaci, obraťte se přímo na naše konzulární pracovníky. Jsem si vědom horší dostupnosti po telefonu skrze novou telefonní ústřednu, ale zašlete-li svoji konkrétní žádost o informaci e-mailovým spojením nebo poštou s uvedením Vašeho telefonního čísla, naši pracovníci se s Vámi obratem sami spojí a Vaši záležitost bez prodlení projednají.

Vážení a milí krajané,

Závěrem mi dovoluji, abych Vám i Vaším blízkým popřál šťastné a veselé svátky vánoční a do nového roku - významného roku našeho vstupu do Evropské unie, jen a jen to nejlepší, stále zdraví, životní optimizmus a radost z každého jeho dne.

S úctou

Jaroslav Doleček
generální konzul

11.12.2003

Hledá se: 1) Pan **Pavel Chalupa**, nar. 19. 2. 1958, údajně žije v Austrálii již od r.1995.

2) Pan **Miroslav Facek**; poslední adresa je 108/44 Barkly St, St. Kilda, Vic.

Zasílaná pošta z ČR se již delší dobu vrací jako nedoručená.

Informujte laskavě Generální konzulát v Sydney telefon: (02) 9371 0479.

Paní Drahomíra Lešáková, rozená Navrátilová v ČSR, hledá svého strýce **Josefa Vojtěcha Navrátila**, který bydlil v Sydney nebo poblíž Sydney. Kdo ho zná nebo může sdělit informaci, volejte prosím pana S. V. Navrátila, tel. (02) 9880 8610.

PERLY A PERLIČKY - sokolské i nesokolské

Nedávno se v Sokolském národním domě krátce představil další eventuelní kandidát na funkci českého velvyslance v Canbeře. Hlavním účelem jeho cesty bylo připravit zájezd ministra zahraničních věcí do Austrálie. Zdá se to být muž velmi sympatický, žádný fouňa. Aniž bychom se však chtěli dotknout nového kandidáta, mám dojem, že se na to nikdo netěší, tedy na tu změnu. Na pana velvyslance ing. Josefa Sládka jsme si zvykli, jakoby se byl stal organickou částí Canberry, anebo spíše Austrálie, anebo přímo českého krajanství zde, a jsa svou přirozeností konservativní, člověk obvykle změnám moc nepřeje. V Černínském paláci se to přímo nehemží kandidáty na velvyslancování v tom našem Zapadákově - a nemylně se, milí přátelé, pro Prahu tím Zapadákovem Austrálie stále ještě je a zůstane jím, tak jako pro Canberru zůstává Zapadákovem Praha. Byla také položena otázka novému - tedy tomu nejnovějšímu - kandidátovi, čím že se asi provinil, že ho Černín expeduje mezi lidojedy? Už se ani nepamatuji jak odpověděl, ale z jeho „body language“ vysvítalo, že tenhle chlapík to asi bude myslet vážně s tím kandidátským na Canberru. Je také poměrně mlád, nějakých těch jednačtyřicet, takže režimu abstraktních a zarytých neotesanců ani dlouho moc sloužit nemohl. Je to Brňák a to mluví samo za sebe, jak říkáme my Pražáci. Málem bychom ale upřeli panu kandidátovi, který se v sydneyjské sokolovně představil počátkem ledna, řádnou identifikaci. Naším příštím velvyslancem má se tedy stát pan ing. Karel Pažourek, a bude to jeho prvé velvyslanecké místo. Zdá se to být muž přímý a člověk, který nemá co skrývat.



Nový kandidát byl mezi nás uveden panem generálním konsulem v Sydney ing. J. Dolečkem, a to během večere v sokolovně, velice neformálně a vtipně. Měli bychom dodat, že se tak stalo během večere velmi chutné a připravené nikoli již panem Hungry Czechem, jenž opět, věren své tradici, odletěl, opustil sokolovnu a sokoly a ponořil se do lůna Queenslandu, nýbrž Krejčíkem juniorem a jeho mladistvou partnerkou, jejíž výborné mravy, veselá povaha a v neposlední řadě i její vlnadná postavička bujaré laňky jistě na sebe připoutají náležitou pozornost a zvýší návštěvnost o několik bodů varu. Mladým kuchařikům, následníkům Sedlákovy kolísavého trůnu, je tedy namístě vinšovat mnoho zdaru, štěstí a vytrvalosti. Hlavně té vytrvalosti.



Je-li už tedy řeč o diplomatech a jejich zásazích, měli bychom se ještě vrátit k sydneyjské oslavě státního svátku, kdy k nám v sokolovně promluvil český velvyslanec pan ing. Josef Sládek. Dostavil se i se svojí mladistvým elánem zářící chotí a byl přítomen představení a pietní vzpomínce uspořádané Janou Reichovou v prostorách kina Ponrepa - nikoli tedy Ponrepem samým, jak jsme posledně mylně uvedli. Ve svém stručném leč věcném projevu vyjádřil pan velvyslanec lapidárně to, co my všichni kolem osmadvacátého října živě prociťujeme. Že totiž byla naše svoboda vybojována lidmi slušnými a vzdělanými, a že Masaryk a lidé kolem něho bojovali za věc záslužnou, a že jejich uvážená volba byla správná. Panu velvyslanci budiž vzdán opětný dík za jeho neutuchající snahu obmyslet Sokol svojí vždycky vítanou a vždycky promyšleně vyváženou přítomností při příležitostech národního charakteru. O provedení programu se také svým působivým projevem zasloužil bratr Ivo Pšeničný.



Hovoříte-li maďarsky, obraťte se s důvěrou na televizní kanál SBS, a to v neděli ráno a poslechněte si nejnovější zprávy z Budapešti. Kdoví podle jakého klíče se určuje,

která národnost může nebo nemůže vysílat ve své řeči, jisto však je, že Maďaři vysílání mají a Češi je nemají. Co není, mohlo by být a možná, že bychom se měli obrátit na SBS přímo, anebo bychom se snad měli obrátit na paní radiovou redaktorku SBS a požádat ji, aby se ona obrátila, a tak dále...

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Bez fanfár se blíží pětapadesáté výročí tak zvaného Vítězného února. Ten únor skutečně „vše změnil“. Uvrhnul naši republiku do područí Moskvy, udělal z ní vasalský stát Sovětského Svazu a zastavil další vývoj Československa na téměř půl století. Zničil český venkov, rozvrátil dělnictvo a potlačil vývoj literatury. Z následků února se bude naše země vzpamatovávat ještě dlouhá a dlouhá léta. Připomeňme si dnes, že Vítězný únor byl dílem našich vlastních lidí, komunistů - Klementa Gottwalda a jeho tlupy násilníků, ale také jejich přísluhovačů z řad nekomunistů. Samozřejmě, za vším stála rudá armáda osvoboditelka, která sice neměla v Československu tehdy posádky, ale byla připravena zasáhnout kdyby se byly věci počaly vymykat bolševické vládě z ruky - tak jako v roce 1968. Vítězný únor bude navždy symbolem hanby českých komunistů, a nedejme jim to zapomenout!

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Návštěva českého ministra zahraničních věcí pana Cyrila Svobody, dosud odkládaná, je v době redigování Věstníku ve stavu radostného očekávání. Mají se v jeho doprovodu dostavit nejen čeští podnikatelé, leč i žurnalisté a věřme, že v důsledku této návštěvy dojde i k větší informovanosti našich lidí v republice. Pan ministr má navštívit také Sydney, kde se má sejít se zástupcem australského ministerského předsedy Mr.Andersonem.

V této souvislosti nás napadá, zdali by pan ministr nemohl utrousit slůvko či dvě o zřízení či nezřízení australského diplomatického zastoupení v Praze. Anebo že snad sedí na tom diplomatickém prameni nějaká obzvláště ohyzdná ropucha? Není vyloučeno, že se mezi podnikateli dostaví i nějaká česká podnikatelka - bylo by to osvěžující odbočení od běžných protokolů - a možná že právě taková česká podnikatelka mohla podniknout úspěšnější útok na australské zatvrdlíky. Však známe ženské a české ženy slynou pověstí útoků v pravém čase a na pravém místě, není-liž pravda? A sedí-li na zmíněném prameni žába, možná že by i na českou žabu zareagovala pozitivně.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Rozsah oslav příchodu Nového roku tradiční silvestrovskou zábavou v Sokole bohužel musel být oproti původním záměrům redukován pro malý počet zájemců. Ti věrní, kteří přišli však nemuseli litovat. Výborná česká jídla našich nových restaurátérů byla po zásluze oceněna a velmi vítané byly též obložené chlebíčky, které byly nabízeny později. Po neporovnatelných zákuscích paní Hradecké se jen zaprášilo. Nový rok byl patřičně přivítán šampaňským přípitkem před sokolským Národním domem, odkud byl dobrý výhled na skoro všechny odpalovací základny půlnočního ohňostroje. Našlo se i dost nezmarů, kteří posilováni dobrou kávou vydrželi až do čtvrté hodiny ranní.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Pospíšíte-li si, můžete stále ještě uvidět výstavu nadaného fotografa Filipa Kuliševa „Amazing Slovakia“. Barevné zvětšeniny skýtají originální a neobvyklý pohled na přírodní krásy slovenské krajiny. Výstava se koná ve společenské místnosti v prvním patře sokolského Národního domu ve Frenchs Forest a potrvá ještě do konce února.

Lovec perel Bojar

Šlápějemi dějin a významných výročí v lednu a únoru.

Před 1135-ti lety, 14. února 869, zemřel v Římě Konstantin, dříve Cyril, který se svým bratrem Metodějem přinesl křesťanství na Velkou Moravu a který vytvořil první slovanské písmo zvané Cyrilice. Pro moravské církevní spisy pak užíval písmo zvané „glagolice“, což bylo jediné písmo výhradně používané v Českých zemích.

Před 370-ti lety, 14. února 1634, bylo na Staroměstském náměstí popraveno jedenáct důstojníků z vojska Albrechta z Valdštejna, obviněných z velezrady. A o devět dní později **25. února 1634** byl zavražděn sám Albrecht z Valdštejna. Ten proti sobě popudil habsburský dvůr i císaře tím, že prý tajně vyjednával s nepřátelskými Švédy, proti kterým měl bojovat. Švédský král mu měl nabídnout, že pokud jeho vojska vypoví poslušnost císaři a osvobodí České království od Habsburků, stane se českým králem. Císař rozhodl, že Valdštejn musí ihned zemřít. Spiklenci ho spolu s jeho přáteli pozvali na večeři do hradu velitele chebské posádky. Ti se dostavili, ale bez unaveného Valdštejna. Po hostině trvající několik hodin do hodovní síně vtrhli najatí dragouni a hosty povraždili. Pak hledali Valdštejna. Našel ho irský žoldnér Walter Deveroux, který ho ještě rozespalého probodl halapartnou v posteli se slovy „Ty špatná, krivopřísežná, stará rebelantská šelmo!“. Tím Češi ztratili poslední šanci na nezávislost na dalších 280 let.

Před 170-ti lety, 2. ledna 1834, Josef Kajetán Tyl představil české veřejnosti namísto dosavadního listu „Jindy a nyní“ nový časopis „Květy české“. Tento týdeník vychází dodnes a **21. února 1834,** se konala premiéra Tylovy „Fidlovačky“ ve Stavovském divadle na Starém městě pražském, kde poprvé zazněl „Kde domov můj“.

Před 130-ti lety, 10. ledna 1874, přišlo do Čech neobvykle brzo jarní počasí. V Praze pod hradební zdí na Karlově rozkvetl podběl a v zahradě pana Silbernágla na Vyšehradě rozkvetl šerík a 26. ledna bylo na dolejší ostrově v Kolíně nalezeno několik živých chroustů. Že by už tenkrát bylo začalo „globální oteplování“?

Před 125-ti lety, 10. ledna 1879, vyšlo v americkém Berwynu ve státě Illinois první číslo věstníku Americké obce sokolské „**American SOKOL**“.

Před 120-ti lety, 22. února 1884, Národní noviny upozornily na nevyužitě bohatství zlata v Jílovém u Prahy a uvedly že „Nyní jest v Jílovém nahromaděno as 10 000 metrických centů zlato obsahujících minerálů. Zlato tu kutali již Keltové v prvních stoletích našeho letopočtu, nejslavnější dobu pak zažívaly zdejší doly za Karla IV.“ Těžbu se podařilo obnovit až v roce 1958, ale po deseti letech byly doly znovu uzavřeny. Za těch deset let bylo vytěženo 1378 kilogramů zlata.

Před 100 lety, 24. února 1904, byl v Praze na Slovanském ostrově uspořádán první autosalon v Čechách. Vystaveny byly čtyři automobily, tři nové a jeden ojetý!

Před 95-ti lety, 19. února 1909, se v Metropolitní opeře v New Yorku konala americká premiéra Smetanovy Prodané nevěsty. V roli Mařenky zpívala Ema Destinová.

Před 85-ti lety, 14. února 1919, se narodil známý český cestovatel Miroslav Zikmund, ze slavné dvojice cestovatelů a autorů cestopisných seriálů Hanzelka – Zikmund, kteří propagovali automobily Tatra. Miroslava Zikmunda jsme poznali u nás v sokolovně při jeho první návštěvě Austrálie v roce 1990.

Před 80-ti lety, 15. února 1924, se narodil v Rychnově nad Kněžnou skladatel, pianista, herec, výtvarník a doktor práv Jiří Šlitr.

Před 75-ti lety, 31. ledna 1929, zemřel autor legendární knihy „Broučci“ Jan Karafiát.

Před 70-ti lety, 21. ledna 1934, se narodila zpěvačka Eva Olmerová.

Před 50-ti lety, 25. února 1954, zahájila pravidelné vysílání Československá televize.

Před 35-ti lety, 19. ledna 1969, se u sochy sv. Václava na Václavském náměstí upálil Jan Palach, student Filozofické fakulty Karlovy univerzity. Svoji hrdinskou obětí chtěl vyburcovat Čechy a Slováky k aktivnímu odporu proti sovětským okupantům. Palacha následoval **25. února 1969,** Jan Zajíc, student ze Šumperka.

Před 15-ti lety, 19. ledna 1989, zasáhly v Praze policejní jednotky proti účastníkům demonstrace v rámci tzv. Palachova týdne, organizovaného od 15. do 21. ledna 1989.

KDE TY HROBY JSOU, KDE JSOU TI VOJÁCI?

Milan Hulík

(Autor tohoto článku, Judr. Milan Hulík je pražským advokátem a také přispěvatelem do českého mezinárodního časopisu Polygon vydávaného v Curychu, pro který tento článek i připravil. Otiskujeme upravené výňatky. Milan Hulík je také jedním z kompetentních kritiků posametového režimu a hlavně i toho, že byl po listopadu 1989 převzat novým režimem komunistický právní řád. Je častým návštěvníkem Francie a navštívil kdysi i Sydney. Tehdejší vedení Sokola si však nepřálo poskytnout dr.Hulíkovi forum, protože on tehdy nejen hovořil o restitučních právních záležitostech, ale také zastával názory strany zvané Demokratická Unie. Sokol si nepřál zatahovat partajnictví mezi čtyři zdi sokolovny.)

„Berceau de la Tchécoslovaquie et de son armée“ (Kolébka Československa a jeho armády) je název brožury, kterou mi v Darney dal ředitel jediného československého muzea ve Francii a předseda československo-francouzského přátelství, pan André Poirot. Darney je město, kde se podle tohoto vyprávění dne 30.6.1918 narodilo Československo a jeho armáda.

Co se tady odehrálo? Čeští a slovenští vojáci, kteří již v roce 1914 vytvořili slavnou jednotku NAZDAR, neměli ve Francii svoji armádu. Jako cizinci museli bojovat v jednotkách francouzské Cizinecké legie, která v první světové válce (tehdy zvané Velká válka) poprvé musela porušit zákaz - nebojovat na vlastním území Francie. Dne 19. prosince 1917 podepsali prezident Francie Raymond Poincaré a premiér Georges Clémenceau dekret opravňující vytvoření československého vojska ve Francii. Československého proto, že v té době již existovala v Paříži československá Prozatímní vláda pod vedením T.G.Masaryka. Byla vláda, nebyl stát, ale byla armáda. Kromě vojáků, kteří zbyli z předchozích krvavých bojů ve Francii, přicházeli další dobrovolníci z Itálie, Rumunska, Ruska a dalších zemí. Vznikají 21. a 22. pěší pluky, které jsou později soustředěny ve Vogézách a ubytovány v dřevěných barácích na široké planině na okraji městečka Darney. Toto místo nese název „Tábor Kléber“.

Koncem června 1918 uznává francouzská vláda jako první právo Čechů a Slováků na ustavení nezávislého a svrchovaného státu v historických hranicích svých zemí. Třicátého června 1918 prezident Republiky francouzské v doprovodu mnoha ministrů, představitelů generálních štábů spojeneckých vojsk a města Paříže uznává Národní radu československou jako svrchovaný orgán československé vlády. Tato památná slavnostní ceremonie se odehrává právě v Darney před seřazenými šiky dobrovolníků, kteří přísahají na prapor, který jim předává francouzský prezident v doprovodu dr.Edvarda Beneše. Ten pronáší velká slova mající vstoupit do historie: „Vítězství se stává hmatatelnou jistotou.“ Nad jeho dalším výrokem „Objevuje se před námi úchvatný obraz vzkříšení porobeného národa“ se téměř vznáší prelud kněžny Libuše vycházející z „Tábora Kléber“.

Město Darney, nazývané také „Porte de la Forêt“ - Brána lesů - vzniklo na křižovatce přírodních a obchodních cest a důležitý význam mělo již za Římanů, jako správní místo vogézského lesního komplexu. U něho tento les končil a začínala volná Francie. Kupodivu „Tábor Kléber“ nebyl v době našich legií jediným setkáním českých dějin s tímto městem. Od lesů, zdrojů paliva, nebylo daleko ke středověkým sklárským hutím, kam již od 14. století přicházeli skláři z českých zemí přinášející svá výrobní tajemství. V době, kdy luxus na šlechtických sídlech začal vítězit nad prostotou, bylo české sklo i ve Francii žádaným artiklem. Z příkazu lotrinského vévody vyzdobili potomci českých sklářů i velký sál darneyského zámku, tehdy spíše hradu, jako to výstižně označuje i výraz chateau-fort, který má francouzština pro hrad. Nejvíce nás ale v Darney zahřeje náměstí, kde si já fotografuji všechny nápisy s jeho názvem „Place Masaryk“. Na jednom domě je připevněna deska s nápisem:

Les 8. et 9. décembre 1918

Monsieur Masaryk,

Président de la République Tchécoslovaque
descendait en cette maison

venant à Darney visiter son armée

8.a 9 prosince 1918

navštívil tento dům

President Republiky Československé
Monsieur Masaryk

cestou za svojí armádou

Díky svým předchozím článkům o počátcích našeho vojska ve Francii jsem dostal od paní Zdeny Mašínové (sestry bratrů Mašínů, kteří se za bolševiků probojovali až do západního Berlína a které Česká republika důsledně odmítá rehabilitovat a pokládá je za zločince, protože cestou zastřelili poštmistra a asi dva východoněmecké policisty, a to prý bylo proti tehdy platnému právnímu řádu! Pozn. red.) nádherný dar, Kroniku pěšího pluku 22."Argonského" z roku 1918. Vykrouženým písmem ji psal poručík Josef Gregor, ustanovený velitelem pluku jeho kronikářem. V této kronice čteme: "Dne 14.června za ranní mlhy vystupovaly transporty a shromažďovaly se před nádražím s nadpisem "Darney". Vyloženy trény a vydána káva. Pak jednotlivé rotý pochodují lesní cestou od nádraží, procházejí vesnicí Attigny a k všeobecnému překvapení jsou ubytovány v barákovém táboře při silnici od Attigny." Nedaleko tábora seskupeny ve 3 oddíly dřevěné baráky, v nichž byly pryčny a pro jednotlivce slamníky. V Campu "A" byl ubytován celý I.a II. prapor a 9. a 10. rota. Pro 2.a 3.kulometnou rotu , jež se nacházely dosud v kurse a jejichž příchod očekával podporučík Kadláček v Jarnacu, rezervována místa. Každé rotě přiděleno 1½ baráku, jeden menší barák zařízen jako jídelna a učebna zároveň a jeden malý barák určen pro kancelář. I. a II. prapor měly kuchyně ve svých rayonech. V Campu "B" ubytovány 2. a 3. kulometná rota a zařízeny stáje pro koně celého pluku. Na okraji tábora umístěny ošetřovny. V Campu "C" ubytováni důstojníci."

T.G.Masaryk již jako zvolený president po návratu z USA do Francie na cestě do vlasti hned druhý den přijíždí do Darney, aby tam vykonal vojenskou přehlídku jako hlava státu. Chtěl tím i poděkovat svým legionářům, kteří se před krátkou dobou vrátili z těžkých bojů u Vandy, Terronu, Vouzieres a Chesteres. Za ostrého zimního větru a drsného mrazu, ale za nadšeného potlesku obyvatel Darney pochodují legionáři před svým vrchním velitelem. Je stát, je president a oba mají chrabrou armádu.

Do našeho Muzea v Darney jsem se předem telefonicky objednal, protože jsem věděl, že je momentálně zavřené. Když jsem přijel do městečka, objel jsem náměstí a sjížděl dolů ke kostelu, kde jsem zaparkoval. Jen jsem vystoupil z auta, abych se zeptal prvního kolemjdoucího, kde máme muzeum, hned jsem se podívil, že první "kolemjdoucí" se na mě přátelsky usmívá a kyne mi na pozdrav. Jak se ukázalo, byl to sám pan André Poirot, ředitel muzea, který mě již hodinu vyhlížel. S jeho belgickým jmenovcem, slavným detektivem Herculem Poirotem ho spojovala jen výtečná francouzština. Monsieur Poirot ke mně přisedl do auta a jeli jsme do muzea. To je umístěno v zámku - čtyřhranné budově s šestibokou věží, jehož pevnostní charakter je zřejmý dodnes. Muzeum tvoří jen dva sály. Jsou ale plné památek a dokumentů. První místnosti vévodí monumentální obraz malíře Karla Černého ukazující onu slavnou přísahu. Mohl by se jmenovat Přísaha v modrém. Důstojníci a vojáci v modrých francouzských uniformách, modré nebe s bílými oblaky, i tráva je modrozelená - jen holinky vojáků jsou hnědé a oblek dr.Beneše tmavý. Kolem obrazu jsou desítky zarámovaných fotografií z téhož ceremoniálu a ze života v táboře. Další fotografie dokumentují návštěvu presidenta Masaryka v Darney. Ve vitrinách podél zdí jsou různé listiny, dopisy a další dokumenty jako v každém muzeu.

Druhému sálu dominuje kopie onoho slavného praporu v Darney, který město Paříž věnovalo muzeu v Darney. Visí hned za Masarykovou bustou v čele místnosti a vedle ní jsou další prapory... Nacházíme zde jak obrazy folklorního rázu, například svatbu ve starých Čechách, tak Prahu pod sněhem nebo moravskou krajinu, ale i bronzovou bustu generála Štefánika věnovanou francouzským generálem Faucherem a portrét ministra Osuského... Jednu z památek mi pan Poirot věnoval. Kopii dopisu Václava Havla občanům Darney. Jsou v něm i tato hezká a důstojná slova: "...Děkuji Vám za úctu a péči , kterou památce legionářů věnujete a vždy jste věnovali i v době, kdy se zdálo, že my jsme téměř zapomněli. Prokázali jste, že patříte k těm, co dokáží myslet i srdcem. Dokud takoví lidé jsou mezi námi, naše naděje neumírají..."

(Upraveno podle vyprávění dr. Hulíka - pokračování příště.)

Michel Navrátil - Čech, který přežil tragedii Titaniku.

Narozen v Nice 12.června 1908, zemřel 31. ledna 2001 v Montpellieru ve Francii.

Michel Navrátil, známý filosof, byl posledním žijícím mužem, který přežil tragedii Titaniku, nebyl ještě ani čtyři roky star, když se jeho otec, narozený v Čechách, rozešel se svojí manželkou a vzal jej společně s mladším bratrem Edmondem pod falešnými jmény na palubu Titaniku.

Po srážce parníku s ledovou krou, otec dal oba chlapce do záchranného člunu a svěřil je jedné ženě, pasažérce na Titaniku, on sám se pak utopil na potápějící se lodi. Chlapci byli pak zachráněni posádkou lodi Carpathia, která je odvezla do New Yorku, kde se stali proslulí v tisku pod jménem „Titanic orphans“.

Asi za tři týdny Marcela Navrátilová poznala své ztracené děti na fotografii v pařížském deníku Le Figaro. Po složitých jednáních se ji podařilo prokázat jejich totožnost a pak je mohla konečně přivést domů do Francie.

Navrátil byl ve své životní dráze úspěšný a v jižní Francii se stal profesorem filosofie na Universitě v Montpellieru. Zemřel v domově pro přestárlé tamtéž, ve věku 92 let.

Navrátil řekl, že zkušenost na Titaniku ho poznamenala na celý život. Každé ráno si pomyslí „Zemřel jsem, když mi byly čtyři roky. Od té doby jsem se cítil jako někdo, kdo se vyhnul svému osudu a sbírá zbytky času.“

Přestože byl v době neštěstí v ranném dětském věku, pamatoval si každou podrobnost hrozných zkušeností. „Mohu si stále vybavit, jak vystupuji po lodním můstku na loď, plný hrůzy, protože se mnou nebyla maminka...“ vzpomínal si ještě nedávno před smrtí. „Pamatuji si jak můj otec přišel do naší kabiny a jak oblékl mého bratra i mne mimořádně teple. Pak nás oba obejmul a mával nám na cestu, když jsme odplouvali v záchranném člunu. Mohu si vybavit jak člun narážel na vlny a jak jsem pociťoval vzrušení z celé té události.“

Také si pamatoval poslední slova svého otce, která říkal, když je líbal na rozloučenou: „Řekni své matce, že jsem ji moc miloval a že ji stále mám rád.“

Jeho bratr Edmond Navrátil zemřel ve věku 43 roků.

Michel Navrátil navštívil hrob svého otce v Halifaxu v Nové Skotii v roce 1996, hned po identifikaci ostatků mezi oběťmi Titaniku na místním židovském hřbitově. Po shlédnutí nedávného filmu Titanic, který se mu líbil, Navrátil řekl, že nejlepší byla scéna orchestru, hrajícího ve chvíli když se loď už potápí do hlubin oceánu a poznamenal, že „Jeden hudebník trval na tom, že hrají pro Boha, což ovšem byla absolutně pravda.“

V době zveřejnění tohoto článku v roce 2001 byly ještě živé čtyři ženy, dvě Angličanky a dvě Američanky, které přežily zkázu parníku společnosti White Star Line Titanic, všechny přes devadesát let.

Článek byl uveřejněn v londýnských The Times a přetištěn v The Australian 16. února 2001.

Náš přispěvatel bratr Slávek V. Navrátil, který se zabývá výzkumem historie rodiny Navrátilů k tomu poznamenal: „Věděl někdo z našich čtenářů, že na Titaniku byli tři Češi a že Michel Navrátil, který zemřel 31. ledna 2001 byl posledním mužem, který přežil neštěstí Titaniku? Jeho otec, Michal Navrátil se zaregistroval na Titaniku pod falešným jménem Hoffman. Michal se narodil nedaleko Brna v rodině se 14 dětmi. Jak děti dorůstaly, tak se postupně vydávaly do světa.

Synovec Michala Navrátila, Ladislav Navrátil z Komárna na Slovensku mi řekl, že znal jen tři strýce z otcovy strany a že slyšel od svého otce, že jeden strýc zahynul na moři. Bratr Michala Navrátila, Alfred Navrátil byl pozván do Irska v roce 1924, aby tam založil cukrovarnický průmysl.“

Počátky přistěhovalectví Čechů do Austrálie.

Jan Lhotský

Pokračování z minulého čísla Věstníku.

V říjnu 1836 se Lhotský odstěhoval do Hobartu a v Novém jižním Walesu po sobě zanechal nějaké nezaplacené dluhy. V Hobartu Surveyor-General, George Frankland měl zájem o geologii a doporučil Lhotského jmenování do funkce koloniálního přírodovědce. Z tohoto návrhu nebylo ale nic, protože kolonie byla v rukou zastupujícího guvernéra, který nechtěl učinit rozhodnutí v této záležitosti. Avšak zařídil Lhotskému přidělení dávek a pomocníků, čímž mu umožnil sbírat nerosty, zkameněliny a květeny v okolí Hobartu. Do konce roku měl sbírky roztrženy a vystavil je v kanceláři geodesie. Po příchodu Lieutenant-Guvernéra Sir Johna Franklina, dalšího přítele vědeckého bádání, si Lhotský zajistil své první řádné jmenování v Austrálii. Jeho úkolem bylo podávat zprávy o vládních vápenkách a navíc sledovat rozvoj místních dolů a těžby na Tasmanském poloostrově. Rovněž vypracoval mapu tohoto poloostrova.

Český osadník V. L. Borin, který zkoumal pobyt Lhotského v Hobartu, píše, že Lhotský se v Hobartu setkal s Wiliamem Buckleym, který prožil 32 let mezi domorodci ve Viktorii a usadil se v Hobartu v roce 1853. Buckley řekl Lhotskému, že místní domorodci byli jediní příjemní lidé, se kterými se setkal ve Van Diemen's Land. Lhotský poslal tento rozhovor editoru Bent News v Hobartu, který uveřejnil tento příběh 3. února 1838. Rozhovor způsobil velké pohoršení mezi vládními činiteli i občany kolonie. Tento případ byl hlavním důvodem, proč Lhotského žádosti o naturalizaci a o zaplacení výdajů na otevření Hobartského muzea byly guvernérem odloženy.

V únoru 1838 Lhotský uspořádal v Hobartu přednášku na rozloučenou na téma „Věda, výchova a civilizace“ a 1. dubna 1838 odplul na bárce „Emu“ do Londýna.

Jeho odchod byl náhlý a byl způsoben mnoha osobními zklamáními, a stálými hádkami s místními občany a jeho spory s vládami jak Nového jižního Walesu, tak i Van Diemen's Land. Přes tyto neshody Lhotský vykonal velmi dobrou vědeckou práci. V botanice myrtaceous genus Lhotskaya byla pojmenována po něm a vzorky této rostliny byly uvedeny do Anglie v roce 1834. V zoologii pojmenoval sokola s hnědým peřím „Falco napoleo“ na základě podobnosti s erbem Napoleona Bonaparte.

Mnozí moderní autoři se odvolávají na Lhotského poznámku, jako na fakt, že to byl on, kdo objevil zlato v oblasti Sněžných hor v roce 1834. Historik Vallance napsal, že Lhotský sám, poprvé v roce 1860 uplatnil svůj nárok, vyžadujíc současně právoplatnost nároku na odměnu. Pokračuje dále a říká, že současný autor, který psal pod pseudonymem v Londýně měl „důvod věřit, že ukázkový vzorek zlata vystavovaný po několik roků ve zlatnickém obchodě na George Street v Sydney, byl předán Dr. Lhotským panu Cohenovi, ale nikdo tehdy nedbal o místní zlato“.

Je politováníhodné, že Dr. Jan Lhotský, doktor medicíny a člen Královské botanické společnosti Bavorska, neobohatil českou literaturu zápisy o svých cestách. Lhotský nesouhlasil s absolutistickou politikou Metternicha už jako universitní student a proto mu nebylo dovoleno se vrátit do své rodné země. Proto si našel nový domov v Anglii a Prahu pouze krátce navštívil po pádu Metternicha v roce 1848. Zemřel úplně zapomenut v Londýně.

Lhotský byl velmi významnou i když ne vždy úspěšnou postavou začínajícího vědeckého života v koloniích. Byl mužem, který dosáhl řady úspěchů, neúnavný přírodovědec, avšak pro svůj věčný nedostatek finančních zdrojů se stal neoblíbený pro své peněžní záležitosti a úcta k jeho dosaženým výsledkům byla vystřídána zlobou a nepřátelstvím.

(Z knihy Dr. M. Cíglera : *The Czechs in Australia* přeložil J. Zahradka)

~~~~~

~~~~~

(Pozvánky a agenda budou členům rozeslány poštou)

THE CASE OF MASARYK

by Claire Sterling

ARCHA - FREIE PRESSE AGENTUR WURMANNSQUICK, GERMANY

The author of this well documented book, Claire Sterling, an American journalist, took great pains to investigate, or rather reinvestigate, all the information so far available surrounding the case of Jan Masaryk. She follows painstakingly his moves during the last hours of his life as well as the first hours following his death. She interviewed just about every person available to give evidence about the death of a man who was perhaps the second most popular personage in Czechoslovakia after the Second World War, apart from president Beneš. True, her investigation was undertaken some twenty years after the tragic event. Nevertheless, her efforts resulted in several important discoveries which will remain valid and assist all those who may return to this subject in future times. Her book appeared on the market quite some time ago but because of the lasting interest in the subject of all of us, we thought that a revue of her impressive and well-informed work could do no harm.

Was Jan Masaryk murdered, or did he commit suicide to show the nation and, indeed, the world, that his participation in the then newly installed Communist Czechoslovak government was a mistake which could only be expurgated by offering his own life and thus neutralise claims of Gottwald and his friends that Masaryk was a willing collaborator in their new totalitarian regime? Claire Sterling concludes that Masaryk was murdered.

"In my opinion Jan Masaryk was murdered. It was not a perfect crime... We know at least twenty five Czechs who knew quite a bit about the death of Masaryk - and they finished in jail: ten of them were executed; one died in prison; one committed suicide; one was murdered..." The author points out that there operated at the time in Prague a Soviet unit which was not only answerable directly to Moscow but the existence of which remained unknown even to the Communist police „rozvědka“ in Prague. She considers that those who penetrated into the Černín Palace in the late hours of the night or early morning of the day of the murder via several possible approaches, entered Masaryk's bedroom, sat on his bed smoking cigarettes and seemingly trying to calm him down before they applied brutal force, dragged him to the window in the bathroom and ejected him from the window. However, Sterling finds it difficult to explain why there was so much disorder left behind - with pillows in the bathtub, broken glass from medicine bottles strewn on the bathroom floor, which, she says, must have attracted attention of those who discovered the body and later searched the flat. Why leaving such evidence behind?

All those who are interested in these tragic events of March 1948 will find Claire Sterling's book quite fascinating. Unless definitely disproved, the possibility of Masaryk's suicide will always remain plausible. Though Jan Masaryk promised his father never to leave and betray Beneš, but with Beneš giving in to Gottwald in February 1948 Jan Masaryk may have felt that he could no longer agree with the president's attitude. In the afternoon before his death Jan Masaryk in fact paid a visit to the president in Sezimovo Ústí, and the next day he was scheduled to appear in Parliament with the other members of the Communist Government, and he may have found that too much to stomach. Be it as it may, one of the merits of Sterling's book is her ability to leave the question open whilst expressing her own view of ascribing Masaryk's death to murder.

R.V.

Masaryk udělal to, co Palach *Silvie Blechová* říká ministrův osobní tajemník Antonín Sum



PRAHA, 11. ledna 2004 13:40 Jan Masaryk nebyl zavražděn! Ocitl se v pasti, z níž neviděl jiného úniku než smrt. Tlumočník, mukl uranových dolů, čestný tankista Rudé armády, účastník procesu s Miladou Horákovou a Masarykův osobní tajemník Antonín Sum (85) pětapadesát let obhazuje teorii "sebeobětování". A stále mluví o Janu Masarykovi jako o "panu ministři".

LN: Tak se vás zase budu ptát na Masaryka juniora... Nemrzí vás trochu, že jste znám hlavně jako Masarykův tajemník, ačkoliv vy sám jste prožil neuvěřitelné věci?

Masaryk je tak jedna třetina z mého života. Já mám tři takové věci - Horákovou, Masaryka a Pražské povstání.

LN: Nicméně téma smrti Jana Masaryka se před pár dny opět otevřelo, tak se budu ptát znovu.

Mimochodem, proč to znova bouchlo právě teď?

LN: Policie případ po 56 letech uzavřela. Nevzdává se ale Úřad pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu a bude se dál pokoušet z Rusů vypáčit dokumenty, které by potvrdily, zda byl Masaryk skutečně zavražděn.

Já se velmi obávám, že žádné dokumenty nedostanou. Před třemi měsíci jsem psal prezidentu Putinovi. Já jsem si říkal, že ať už odpoví nebo ne, tak já budu mít doklad, že jsem se na něj obrátil.

"My jsme koupelnu viděli ještě před policií, protože ona se zaměřila na ložnici. V koupelně ležela rozbitá sklenice, žiletky, polštář a na klíce provaz ze županu. On zřejmě uvažoval o způsobu odchodu ze světa a nevěděl jak."

LN: Copak jste mu napsal?

Já k tomu musím připojit krátkou předmluvu. V roce 1945, když končila válka a přišli Rusové, jsem byl ve skautském a sokolském odboji a jelikož jsem jazykář, tak jsem v České národní radě dělal tlumočníka. Byl jsem tedy ve styku přímo s ruskými generály. Jako první přišel do Prahy plukovník Vaganov z 53. pluku, který patřil do tankové armády Rybalkovovy. Já jsem překládal a stal jsem se pak čestným tankistou.

LN: Předpokládám, že jste v životě v tanku neseděl.

Samozřejmě, že ne! To se tak dělá, ono je to stejný jako teď s tím metálem. (Antonín Sum byl loni v říjnu vyznamenán Řádem T. G. Masaryka.) Já jsem dokonce dostal čestný titul i v kriminále. Jsem poslední žijící Horákovec, šel jsem do kriminálu v devětačtyřicátém. My jsme se tam neustále zabývali tím, kdy to takzvaně praskne. Chytaly se tzv. latríny, to jsou zprávy od civilů. Když jsme pracovali v dolech, já jsem tam strávil deset roků v uranových dolech, tak někteří civilové byli fajn a přinesli tu kus buřty, tu kus chleba, ale hlavně nosili informace. A ty se dávaly dohromady a já jsem měl úkol dělat shrnutí těchto zpráv, jejich analýzu. Prostě jsem měl říct, jak dlouho to ještě bude trvat, než to rupne. To bylo v kriminále dost důležitý, protože to udržovalo morálku. S námi byl v lágru pan šéfredaktor předválečných Národních listů, jednu dobu byl se mnou i na jedné cimře, a ten se taky účastnil těch našich rozborů. Jednou se mi podařilo něco zblbnout a on mě slavnostně prohlásil blbem honoris causa. S tím, že mám právo si to psát za jménem. A teď jsem zpátky u Putina. Na prvním řádku dopisu jsem napsal: obrací se na vás čestný tankista Rybalkovovy armády a tajemník ministra Masaryka a tak dále. A poprosil jsem ho, abychom, je-li to možné, dostali nějaké informace. Protože lidé od NKVD říkali, ostatně sám Putin je "enkávédista", že s případem měli něco společného.

LN: Potvrdila to bývalá agentka NKVD Jelizaveta Paršina v dokumentu Československo ve zvláštních službách. Tomuto vysvětlení vy ale nevěříte, že?

Je tam něco nelogického. Ve všech věcech je pořád něco nelogického. Největší švanda, ovšem negativní, je v tom ta, že když všem říkám, že jim to vysvětlím, když budou chtít poslouchat, tak nikdo nechce.

LN: My teď posloucháme. Pojdme si ty události celé zrekapitulovat z pohledu osobního tajemníka Jana Masaryka.

My všichni, kteří jsme do toho byli zamotáni, jsme si dali dohromady, jak to asi bylo. My říkáme, že to bylo osobní obětování. Já nemám rád slovo sebevražda. No, jak to bylo s Palachem?!

LN: Pokud to skutečně byla sebevražda míněná tak, jak vy tvrdíte, tak ta paralela je dokonalá.

Přesně totéž. A já znám Palachův případ detailně. Ale zpět do roku 1948. V první řadě je zapotřebí si uvědomovat tu dobu. Děly se určité věci, které nebyly varováním, nýbrž důsledkem komunistického nátlaku, který rostl od Marshallova plánu, a ten byl pokračováním pomoci UNRRA. Víte, co to byl fialovej hnus?

LN: Netuším.

V baličcích UNRRA byly sáčky a v nich fialovej prášek. Ten když se dal do vody, tak to byl vitamín C a ve vodě byl úplně fialový.



Koupelna Jana Masaryka

LN: Díky, že jste mi to objasnil.

Komunistický tlak se stupňoval a bylo vidět, že komunisti jsou přesvědčení, že v nepříliš dlouhé době budou mít vliv. Pan ministr byl v té době na Spojených národech v Americe a jeho američtí přátelé mu radili, aby se nevracel, že tady dřív nebo později dojde k převratu. On tehdy říkal, že se musí vrátit, protože slíbil svému otci, že vždy bude po boku Benešovi a bude mu pomáhat. Masaryk upozorňoval demokratické ministry ve vládě, že k něčemu dojde, a ti se mu vysmáli. To bylo v lednu a všude bylo takové napětí, všechno bylo nervózní. A pak přišel únor a začalo to. Jeden z momentů, který byl rozhodující, a to že si našeho února na Západě nevšimli. V novinách se vůbec nic nepsalo, nikoho to nevzrušilo. A to Masaryka ohromně štvalo. Podle něj si to Západ mohl uvědomit. On si někdo uvědomoval, například Churchill se svojí železnou oponou. Najednou bylo potřeba reagovat na vzrůstající napětí a Gottwald sám na to reagoval velmi chytře, přitom on sám nebyl chytrý, ale měl chytré rádce. Prezident Beneš byl velmi nemocný a Masaryk ho chtěl podpořit. Takže se už před tím dohodli, že společně podají demisi, odejdou.

LN: Proč to neudělali?

Přišel únor v Praze to vřelo a situace byla o to nebezpečnější, že se do města stáhl pluk SNB, který byl připraven zasáhnout. A Beneš řekl, že nemůže rezignovat, protože nechtěl lidi vystavit nebezpečí. V této náladě Beneš podepsal rezignaci ministrů a Masaryk byl k němu povolán. Když pan ministr přišel, Gottwald vyšel ven a říká: oni se před námi ohnuli a my jsme je kopli do.... Tehdy Masaryk svoji demisi na Hradě roztrhal, kvůli Benešovi. Nebylo to politické rozhodnutí, ale osobní. V té chvíli začaly odtikávat jeho poslední hodiny.

LN: Masaryk přece musel zažívat těžký vnitřní boj, když dělal něco proti svému přesvědčení.

Jistě. To bylo proti všemu, co chtěl. Několik dní před smrtí jsem s ním seděl sám v kanceláři a on mluvil o té těžké situaci. Já jsem mu připomínal přátele na Západě, ale on na to, že to bude moc dlouho trvat a že se toho nedožije. To říkal kategoricky. Když pak pan ministr zemřel, všichni jsme dávali dohromady, co jsme věděli, a vyšel nám z toho jasný závěr. Odpovídal mu i jeden z důležitých důkazů, že svoji přítelkyni Marcii Davenportovou donutil 6. března, aby odjela do Londýna. Další důkazy jsme našli v bytě. My jsme koupelnu viděli ještě před policií, protože ona se zaměřila na ložnici. V koupelně ležela rozbitá sklenice, žiletka, polštář a na klice provaz ze županu. On zřejmě uvažoval o způsobu odchodu ze světa a nevěděl jak.

LN: Proč podle vás nezanechal žádný vzkaz?

Zanechal. V ložnici jsme našli zavřeného Švejka a otevřenou Bibli. Pak tam byl ten citát Lao c. Spousta lidí se pak ptala, stejně jako vy. Dokonce se objevil sedmistránkový dopis, který měl napsat Stalinovi. Masaryk ho napsat nemohl, protože byl velmi pěkně psán na stroji, takže ho napsala nějaká pisařka. Žádná naše pisařka, dvě z nich dosud žijí, tam tehdy samozřejmě nebyla. Masaryk sám stroj neměl. Všechno nasvědčovalo jen tomu, že učinil

osobní rozhodnutí. Na jeho těle jsem neviděl žádné modřiny nebo škrábance po zápase. My jsme si s kriminalisty, kteří přijeli ještě před estébáky, udělali představu, jak to mohlo být. Přešel okno po břiše, otočil se a pozadu skočil. Já jsem našel na okně jeho otisky prstů! Okno bylo špinavé a Masarykovy otisky na něm byly jasně vidět. A ten prach z oken měl za nehty! Navíc on měl krásný výraz v obličeji. Viděl jsem ho bezprostředně, co ho našli.

LN: Vy spolu s ostatními spolupracovníky jste si prý vyčítali, že jste s Masarykem nezůstali.

Ano, naprosto seriózně jsme si to vytýkali. Vytýkala nám to i Alice Masaryková, že jsme ho neměli nechat o samotě. Jsou věci, které si uvědomíte až potom...

LN: Říkáte, že jste na 99 procent přesvědčen, že Masaryk si vzal život sám. Proč ne na sto procent? Je v tom zbylém procentu obsažena pochybnost?

Já nechávám ono jedno procento, protože jsem u toho nebyl. Ona to není pochybnost. Nikdo ale nemůže říci, ani vy jako žurnalistka, že se něco stalo tak a tak, když jste to sama přímo neviděla. Bez osobní zkušenosti nemůžete něco tvrdit na sto procent. Já se svými osobními zkušenostmi z kriminálu bych byl ochoten přiznat, že tenkrát Rusové dovedli dělat svoji práci tak, aby se to nepoznalo. Jako třeba Američané. Proto jsem psal Putinovi.

LN: Myslíte, že vám bývalý agent KGB, který teď sedí v Kremlu, odpoví, případně vyhoví?

Já jsem si myslel, že neodpoví, ale vzhledem k faktu, že česká policie případ uzavřela, tak možná že ano. Podle mých zkušeností minidiplomata by mělo zamíni (hantýrkou užívanou v politice ministerstvo zahraničí - pozn.red.) protestovat. To by možná pomohlo. Já být na jejich místě, tak bych to udělal. Rusům je podávána přátelská ruka a snad si uvědomí, že zbytečné mlčení by bylo hloupé. A konečně by to ujasnilo situaci.

LN: Myslím, že Putinovi se do otevírání archivů chtít nebude. Co říkáte dalším argumentům pro vraždu?

U policajtů, u těch je to jasný. Oni mají trochu jiný způsob myšlení. Dám vám příklad. Pan vyšetřovatel Pravda pořád píše o Masarykově pyžamu. Že by si Masaryk přece nebral na sebevraždu pyžamo. Asi si měl vzít frak, když chtěl vyskočit z okna! Pan ministr přijel ze Sezimova Ústí a nebylo mu dobře. Tak šel nahoru do svého bytu a lehnul si do postele. Pak za ním byl Špaček a Kavan, otec Jana Kavana, a ten byl jeden z posledních, který byl u pana ministra. Takže celé odpoledne byl v posteli a potom v noci, když se začala situace pro něj vyjasňovat, on musel hrozně psychicky trpět, tak neměl myšlenky na převlékání. Vždyť je to absurdní! Nebo ta teorie o partyzánech. Skupina, o kterou mělo údajně jít, byla z Moravy. Já jsem s jedním z dosud žijících členů mluvil, a ten všechno vyvrátil.

LN: Další z argumentů zpochybňující teorii sebevraždy, byl ten, že doktor Hájek, který provedl pitvu, mohl její závěry pod nátlakem StB pozměnit. Byl prý vydíratelný, protože za války spolupracoval s nacisty.

Hájek byl ředitelem anatomického ústavu, kde se prováděly pitvy. On byl v Katyni, kde byli vyvražděni polští důstojníci. Podle jedné verze to udělali Němci, podle druhé Rusové. Hájek byl v komisi, která se Katyni zabývala. Co mohl dělat jiného, když ho tam nadelegovali jako ředitele ústavu univerzity, která už neexistovala. Oni ho pak napadali, že poslouchal a že závěry komise měnil. Takto někoho snižovat není fér a není to ani správné, protože to neodpovídá skutečnosti.

LN: Teorie zní nicméně poměrně pravděpodobně. Vy jste u té pitvy byl...

My jsme tři žijící, kteří byli u pitvy pana ministra. Já, doktor Vlček, světoznámý antropolog, který kuchal nevím koho všeho, svatou Ludmilu třeba, tam byl jako študák, a pak profesor Tesař. Já jsem nula, protože jsem laik. S oběma lékaři jsem ve styku. Pan profesor Tesař, nyní dvaadevadesátiletý, žije v Karlových Varech a já jsem si za ním před rokem zajel a celé jsme to probrali. Neřekl mi nic jiného než stojí v dokumentu o pitvě, který je v mojí knize. Mimochodem připravuji novou knihu, a tam chci aktualizovat dokumenty.

LN: Znamená to, že zveřejníte dosud nepublikované dokumenty o smrti Jana Masaryka?

Jistě. Dokumenty i fotografie. Kniha by měla vyjít zhruba v březnu, tedy k výročí. Potřebuju prostor, abych to ještě více vysvětlil. Když se někdo mýlí, tak je buď s prominutím vůl a nenechá si to vysvětlit a je zbytečné se s ním bavit, anebo je to člověk rozumný, který přizná chybu.

LN: Měla Masarykova smrt ten význam, v jaký podle vás doufal?

Bylo to jeho rozhodnutí a mělo svůj obrovský politický význam. Tenkrát to znamenalo začátek Severoatlantického paktu. Po jeho smrti se teprve začaly objevovat v západním tisku komentáře, které si uvědomovaly, co celý únor znamená. Sám Churchill založil Společnost Jana Masaryka, pomníček mu udělali, založili školu. A za rok vznikl pakt.

LN: Šeptanda mezi lidmi, že ho měli na svědomí komunisté, se nicméně rozšířila rychle.

Řekla jste správně slovo šeptanda. Jak říkal Jirka Špaček, náš kolega, později žijící ve Švýcarsku, v té době nikdo nevěřil jiné verzi než že Masaryka dali zavraždit komunisté, protože lidé věděli, co oni dovedou. Lidi jen reagovali na to, co se dělo.

LN: Nemáte tedy pocit, že syn "prezidenta Osvoboditele" zemřel zbytečně? I za předpokladu, že to byla vražda.

Ne. Jeho smrt má pro nás obrovský přínos, i když je smutné to říci, protože Západu otevřela oči.

LN: Takže se dá říci, že ovlivňoval jako politik dění i svou smrtí.

Jen taková maličkost - on přece klidně mohl odjet ven. Belgický premiér ho dva dny před smrtí volal, aby přijel kvůli něčemu do Bruselu. A když volá ministerský předseda, tak se obvykle neodmítá, že. Ale pan ministr řekl: řekněte mu, že tam nepojedu, že nemůžu. A neodjel. Nechtěl opustit Beneše. Ocitl se v pasti, z níž neviděl jiného úniku než smrt.

OBRÁZKY ZE STARÉ ČESKÉ SYDNEY

EMIL A JEHO PARDI

Bořek Šindler

Vyběhl z kuchyně, v každé ruce vroucí talíř a prsty zabořené do houbové omáčky. Houbové? Někdy rajske, jindy koprové, jak kdy. Hbitě umístil talíře před zákazníky na stůl a hned zase zpátky do kuchyně. Do kuchyňky, ale s úsměvem, vždy s úsměvem. Ten jeho širokou líc neopouštěl nikdy a nehrál na ni snad jen když se ocitl Emil na žíněnce. A bez talířů.

Emil Koroščenko, bodrý Podkarpatorus, hovořil i obstojnou podkarpatoruskou češtinou. Příslušník naší Západní armády, mazaný všemi mastmi z krajů kolem Užhorodu, ale dobrák od kostí. Ve staré české Sydney se proslavoval jednak jako výrobce a dodavatel hutné české stravy, ta šla počátkem let padesátých dvacátého století v Sydney na čilý odbyt. Jinak proslul jako neporažitelný a snad nikdy neporažený mistr volného stylu. Pondělí co pondělí přinášel sydneyjský bulvární tisk reportáže o chrabřích Emilových vítězstvích. Obvykle zápasil proti „Masce“. O tom, kdo se stal vítězem, se ani psát nemuselo. Hlavní byl popis boje samotného, kdy oba soupeři za výskotu rozvášněného publika nešetřili ranami, háky a podběráky a kdy krev stříkala kolem ringu.

Emila ovšem vítězil i za mořem. Jeho ústní reportáže o tom nikoho nenechávaly na pochybách. V jeho hospůdce o tom byly důkazy v podobě různých plaket, medailí a pohárů. Až jednou někdo objevil, že na jednom z těch pohárů údajně získaného v Indii stálo vyryto FOR RESSLINK. To chudáka Emila prozradilo, to už Češi věděli jak spellovat správně „wrestling“.

Anglický spelling nebyl samozřejmě Emilovou silnou stránkou. V české komunitě té doby byl králem - no, řekněme místokrálem - hladových krků. A těch bylo na

počátku let padesátých habaděj. Emilovo královstvíčko hostila Rushcutter's Bay, a tam to kolem stolků hučelo češtinou všech krajů Čech. Emil se pohyboval hbitě v ringu i jako číšník, ale jeho popularita mezi mladými, zdravými a hladovými českými kumpány pocházela jednoznačně z existence a chodu jeho hospůdky. Takový řízek - a byl to věru řízek rozměrů menšího koberce - takový řízeček s bramborovým salátem stál tehdy bratru deset šilinků - tedy asi jeden dolar - a Emilu Koroščenkovi byl bratrem každý. Co si dáme, bratře - jako bych ho slyšel. Bratr sem, bratr tam. A jezdili do jeho „restaurace“ přes weekend i hoši ze Sněžných hor, tedy opravdoví muži ze Sněžných hor. Ti, o nichž stejnojmenný australský film mnohem pozdějšího data diskrétně pomlčel. Čeští chlapi pracující na obrovském projektu australské vlády, kdy bylo koryto Sněžné řeky převedeno do gigantického podzemního tunelu a kdy se prováděly i jiné smělé konstrukce v zavodňování... A Emil měl po dobrých pár let o zákazníky postaráno.

Krčmička Emila Koroščenka nebyla jedinou českou jídelnou staré české Sydney. Bylo jich několik. Z dnešní perspektivy viděno se to českými podniky na Crosse jen hemžilo. Především tu byl Premiér, off William Street, dnes už dávno zbořený a zapomenutý. Tam kralovali dva elegantní Češi, dva pánové středních let - ale prosím, dva ženatí pánové. Sotva se tam člověk otočil, ale řízky a vepřová byly báječné. Chodila tam skupina kolem Micky Komyho, a sem tam vybírali „na mrzáčky“ - mě také jednou šlohl o pět liber. Na Victoria Street byl jednak podnik pana Gottwalda staršího, velice to seriózní jídelna s velice seriózním majitelem, a potom restaurace pana vlastně pana doktora Podvince. Chudák pražský advokát Judr. Podvinec nosil hostům talíře a ty jeho právnické prsty také do té omáčky neměly daleko. Jeden z těchto dvou posledně jmenovaných podniků nesl honosný název EUROPE, nevím teď už který z nich to byl. Asi v polovině padesátých let se také objevila PATRIA - velký restaurant založený jedním z dřívějších majitelů Premieru. Ale Patria byla příliš prostorná a klientela mladých českých chlapců se tam necítila dobře. Zašla za čas na úbytě.

Ale ovšem existovala i Praha, vlastně PRAGUE. V prvním patře prastarého domu a šlo se tam po krkolomných dřevěných schodech. Atmosféra připomínala atmosféru v krčmě Santa Puella. Veselo tam bylo, nikoli však až zrána. Zakouřená místnost skýtala ty nejfajnovější vídeňské řízečky v Sydney a bylo možno si zakoupit blok předplatných lístků, za poskytnutí mírné slevy. Sem chodívali čeští lední hokejisté z klubu Bombers a jídelna se chvěla zvukem chlapské - absolutně „macho“ zábavy. Vzal jsem tam jednou mladinkou Australanečku a ta mi utekla hned po bramboračce. Do „PRAHY“ se vcházelo z uzoulínké, dnes již zaniklé uličky Penny's Lane a tou uličkou projít nebylo jen tak. Hemžila se opilci a pokoutními individui veškeré provenience, ale na české junáky si hned tak tenkrát nikdo nepřišel.

Nelze vynechat ani Labužníka. Tuto honosnou a elegantní restauraci zařídil na Rushcutter's Bay pan Novotný, ale on už byl osmašedesátník Podubčekovec. Sám měl kdysi podobný podnik v Karlových Varech a že prý se to tady také musí pojmenovat názvem Labužník jako ten Labužník v Karlových Varech. Nedal se přesvědčit, že tomu budou Australané automaticky říkat Abusnick - pan Novotný mířil také na australskou klientelu. Vyvářel knedlíčky všech druhů a kdyby ta jídla byl pojmenoval francouzsky byli by se asi Australané tehdy už po tom utloukli. Neutloukli, protože Meruňkové knedlíčky byly pro Australana nevyslovitelné i když nevýslovně chutné... Ale i tento podnik nakonec zchřádl a pan Novotný dosti pohořel. Jeho vnuk má ale dnes výbornou restauraci v jedné jižní části Sydney a vede si dobře, a svičkovou tam dostanete, byť pod nesvičkovým jménem.

Emil a jeho pardi byli dávnými průkopníky české kuchyně v Sydney. Když ale mladi hoši odrostli, hospůdky osaměly a zanikly. Potom, po létech, se objevil na scéně Jan Sedlák se svým podnikem v Paddingtonu a později s Hungry Czechem, ale to už je úplně nová kapitola. Není to už obrázek staré české Sydney...

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Ona či on? Choť se dnes činí. Chce překvapit, však má choť svátek! Je pečlivě poklizeno a choť netrpělivě čeká. A choť již kráčí ulicí, vystupuje do druhého patra a už v prvním patře chřípí slastně nasává vůni zamilované česnečky. Ozve se zadrnčení zvonku a choť volá: Vítej, miláčku! Vítej choti! Choti se pocelují a choť zasedá ku slavnostní tabuli. Zaznamenává vůni své oblíbené polívečky, plní talíř až po okraj a náhle zvolá: Zase vlas v polévce! (Stále nevíme kdo je kdo?) Choť chmuří čelo a pokládá lžici znechuceně vedle talíře... Nyní bychom měli prozradit, že polévku česnečku připravil on, ON CHOŤ. Ztrativ zaměstnání, zůstává doma a vaří. Z toho všeho vyplývají dva taje naší řeči. Ten první jsme již uhodli, respektive byl nám vyzrazen. Ten druhý vyplývá z pravidla, že česká slovesa v přítomném čase neudávají rod. V minulém čase však tomu tak není a řekneme-li, že choť vystoupila do druhého patra vše tím okamžitě vyzradíme. Obourodými podstatnými jmény čeština neoplývá, ale choť potvrzuje pravidlo.

Jinou zajímavostí je to, že zatímco třeba v angličtině věci jsou většinou rodu středního, čeština se řídí jinými pravidly. Pravidly? Podle jakého pravidla je ten stůl, ale ta židle, ten koberec, ta záclona, to pravítko, ta okolnost, ten zázrak, to povědomí, ta záliba, ta chuť, ten hlavolam, ta zeď, to hodnocení, ta lavice, to ořezávatko, ten stroj, ta mašinka, ten vlak, to zalíbení, ta láska, to milování, ta puška, ten ohňostroj, to povídání, to pravidlo? Pravidel, jak se zdá, není a děti se to učí - ty rody - od nás dospělých. A každá řeč má taková svoje pravidla-nepravidla. Od latiny a řečtiny po irštinu. Německy das Schaf, ale ta ovce. Die Glocke, ale ten zvon. Die Brücke, ale ten most. Francouzsky la presse, ale ten tisk, la table, ale ten stůl - ale ovšem francouzština má jen rody dva, a pro Francouze a pro Italy musí být utrpením pochopit střední rod. Angličtina - jako vůbec všechno anglické - se honosí i v těchto záležitostech spíše nepravidly než pravidly. Ale pamatujme, že kočka je mužského rodu a každá loď bez výjimky je rodu ženského. Ale i mezi řečmi slovanskými jsou nápadné rozdíly, takže třeba v polštině je taxík rodu ženského - taxúvka. Když hovoří Čech anglicky, dává mimovolně věci do téhož rodu, který mají v češtině. Učí-li se Angličan česky, jsou mu naše rody záhadou, kterou nikdy nedovede vyluštit. Kdybychom se snad ale chtěli posmívat Němcům, že das Mädchen - tedy osoba rodu čistě nemužského - je středního rodu, pomněme, že i v češtině je děvče rodu středního. Ne že by tyto záhady a taje a jejich luštění pomáhaly při výdělku peněz, ale pozoruhodnost to je, nemyslíte?

Čeština, a to více než jini řeči slovanské, oplývá dvojrody: kuchař-kuchařka, lékař-lékařka, učitel-učitelka, dojič-dojička, předseda-předsedkyně, plavec-plavkyně, sportovec-sportovkyně, ministr-ministryně, architekt-architektka, spisovatel-spisovatelka, umělec-umělkyně, zloděj-zlodějka. Ale představte si, že právě proto se nám Čechům předhazuje, že činíce rozdíl v těchto případech mezi rody, prozrazujeme tím svůj skrytý "sexismus", tedy odsouvání ženských jmen na druhé místo. Logika tohoto postupu myšlení našinci jaksi uniká a pokládáme to spíše za přednost, že v češtině k takovému rozlišování dochází. Zejména když uvážíme, že tento proces je

stále živý, protože například slovo ministryně bylo vytvořeno až v roce 1945, kdy se vůbec první členkou vlády, a vůbec v Evropě, stala ministryně Jankovcová, ač výraz poslankyně existoval již dříve. Jsou ovšem stále ještě nedostatky, a zde uvažme podstatná jména jako nevychovanec, šplhoun, pitomec, hlupák, tunelář, logik, snílek, zbabělec, nešika, páral, zabeďněnec. Tedy naprosto jasné důkazy o tom, že jen my hoši můžeme být nevychovanci, páralové a zabeďněnci. Nevyskytují se horničky, hrobačky ani zlatokopky, tak jako se nevyskytují v naší řeči porodní asistenti, švadlenové či klepnové. Jak již naznačeno, sociologové i socioložky by si přišli na své, kdy by se do tohoto subjektu pustili. Čeká tedy novou češtinu a její analytiku hodně práce. Anebo že by se jednalo o spiknutí žen kdy je řeč jen o nevychovancích a zbabělcích? Nebo dokonce o zcela přirozenou nemožnost? Jako reprezentant rodu mužského přiznávám, s jistou dávkou nevole, že nazvat choť snílkyní či zabeďněnkyní bych nesvedl.

Bořek Šindler

STAV ŠKOLSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Na konci 2003 získal časopis ŠKROB Základní školy KROUNY 1.místo z 51 přihlášených v soutěži Nadačního fondu Josefa Luxe o nejlepší školní časopis v České republice. K tak významnému umístění upřímně gratulujeme. Věstník udržuje s redakční radou časopisu kontakt a uveřejňuje z něho leckteré zajímavosti. Tentokrát je to informace o stavu školství v ČR. Otiskujeme jej v plném znění. Stojí jistotně za přečtení...

U nás nyní začíná podzim a bohužel i nálada mezi lidmi plně odpovídá deštivému a podmračenému počasí. Vláda se rozhodla řešit narůstající veřejný dluh a špatný stav státních a vůbec veřejných financí a připravila reformu. Za 13 let od pádu komunismu to je ale již třetí velké utahování opasku a lidé mají všeho dost. Obzvláště, když šetřit se má opět a jen na těch, kteří se nemohou bránit nebo na kterých je to nejsnazší. Navíc se vláda rozhodla takto "potrestat" ty, kteří pracují nebo nemocenské dávky nezneužívají. Tak například: dosti se zpřísnuje a mírně snižuje vyplácení podpory v nezaměstnanosti. Tu u nás lidé pobírají 6 měsíců ve výši 50% a dalších 6 měsíců ve výši 40% předchozího platu. Po roce potom dostávají již jen životní minimum, které je ale v řadě případů vyšší než podpora. Jenže člověk, který opravdu chce pracovat a má snahu někam nastoupit, déle jak 1 rok nezaměstnaný není. Získá třeba práci na pár měsíců, pak je zase nějaký čas v evidenci úřadu práce a pak zase jde pracovat. Tento člověk tedy bude pobírat menší podporu. Zato člověku, který se práci vyhýbá a je nezaměstnaný třeba několik let, se jeho příjem nesníží. Podobně je to u nemocenské. Dávky v nemoci se od ledna velmi výrazně snižují. První tři dny bude ve výši pouze asi 115 Kč za den. To je asi 1 oběd v levnější restauraci nebo jedno balení průměrného léku proti chřipce. Kdo přitom pracuje, nemůže si dovolit simulovat a zbytečně marodit. Jednak kvůli tomu, že i dosud přicházel o dost peněz a jednak kvůli tomu, že mu při nemoci práce stojí. Například za nemocné učitele sice suplenti něco udělají, ale nemocný učitel stejně po návratu musí látku znova alespoň shrnout. Za nemocného učitele musí jeho kolegové například dozory držet zadarmo a tak i kvůli nim nikdo nemoci nezneužívá. Dokud to jde, většina lidí nemoc přechází a pokud musí ulehnout, snaží se po pár dnech, jakmile se trochu zmátoří, jít opět do práce. A právě tyto lidi tato vláda trestá. Zatímco ti, kteří když skončí sezónní práce, hodí se v říjnu marod a simulují různé bolesti až do jara a pak ejhle, jsou opět zdraví a mohou jít pracovat na stavby nebo

na pole, tak tito dlouhodobě nemocní o mnoho peněz nepřijdou. Již teď lékaři říkají, že přecházení i třeba jen chřipky může znamenat veliké komplikace a drahé následné léčení, od nového roku to však bude ještě horší. Lidé, kteří pracují, práce si váží, pracovat chtějí a mají i pocit zodpovědnosti, budou nemoci ještě více přecházet a pro neschopenku si půjdou až bude-li opravdu hrozně zle. Z obyčejných lidí vláda dře kůži zato na své prebendy si politici nesáhnou. Například nemocný poslanec bere plný plat.

Nebo jiný příklad? Asi polovina poslanců má k dispozici služební auto a benzín a navíc berou paušální náhrady za dopravné ve výši až 25.000 Kč měsíčně. Pan předseda sněmovny Zaorálek to ale v televizi vysvětlil slovy, že poslanci nejsou tak často nemocní a že ty paušální náhrady je drobnost. Na škole ale máme spoustu žáků, kterým rodiče nemohou dát ani 80 Kč na exkurzi. Takže tu máme jakési "nadlidi" = politiky. Dokonale, bez nemoci a s jinými žaludky a asi i zadky. Jak jinak popsat situaci, kdy kvůli reformě státní správy přibýlo 10.000 úředníků a jim se staví paláce. Například v Pardubicích se pro ně za mnoho miliónů přestavovala škola. Dokud tam chodily děti, muselo jim to stačit. Ale úřednické šlechtě ne a tak se buduje klimatizace, kupují koberce a drahý nábytek, vyměňují okna. V naší škole máme topení stále na koks, kotel je starý skoro 30 let a je v havarijním stavu. Revizní technik odmítá povolit jeho další provoz a tak děti asi budou muset mrznout. Na novém úřadu v Hlinsku ale za 17 miliónů udělali zateplení fasády, zámkovou dlažbu ve dvoře, klimatizaci a koupili služební vůz. Pro tuto vládu je prostě úředník přednější než děti. O tom svědčí i nové platové tabulky platné od 1.ledna. Jsou čtyři: základní (pro uklízečky, kuchařky, údržbáře, atd.), zvýšena o 10% (pro pedagogické pracovníky), zvýšena o 17% (pro zdravotníky) a zvýšena o 25% pro úředníky. Jinými slovy: pro tuto vládu je nejdůležitější úředník, pak doktor, pak učitel a pak ti ostatní. Nebýt ale učitelů, úředníci by nic neuměli, nebýt zdravotníků už by dávno zahynuli a nebýt těch ostatních, neměl by jim kdo uklízet a topit. A nejhorší na všem je ta obrovská bezmoc, kdy politici nemají v těle kousku studu a svědomí, otevřeně lidem lžou, mění názory po několika hodinách a tváří se, že oni jsou ti nejlepší.

A to vůbec nemluvím o důchodcích nebo o lidech v nemocnicích. V srpnu byla moje matka několik dnů hospitalizována v nemocnici v Litomyšli. Hrůza. V oknech díry, neuklizeno, nejbližší sestra půl bloku daleko, nechota, léky musí pacientům v řadě nemocnic kupovat jejich příbuzní. Nedivím se vůbec některým fanatikům, že jsou schopni se z beznaděje opět upalovat. A vůbec bych se nedivil, kdyby v dalších volbách byla účast tak mizivá, že by zvítězili komunisté.

Mgr. Josef Kyncl, ředitel školy

Our open society is in danger in this new world war of terror

The New York Times January 12, 2004

Airline flights into the United States are cancelled from France, Mexico and London. Armed guards are put onto other flights coming to America. Westerners are warned to avoid Saudi Arabia, and synagogues are bombed in Turkey and France. A package left on the steps of the Metropolitan Museum of Art forces the evacuation of 5000 museumgoers. (It turns out to contain a stuffed snowman.) National Guardsmen are posted at key bridges and tunnels. Happy New Year.

What you are witnessing is why September 11 amounts to World War III - the third great totalitarian challenge to open societies in the last 100 years.

As the longtime Middle East analyst Abdullah Schleiffer once put it to me: World War II was the Nazis, using the engine of Germany to try to impose the reign of the perfect race, the Aryan race. The Cold War was the Marxists, using the engine of the Soviet Union to try to

impose the reign of the perfect class, the working class. And 9/11 was about religious totalitarians, Islamists, using suicide bombing to try to impose the reign of the perfect faith, political Islam.

OK, you say, but how can one possibly compare the Soviet Union, which had thousands of nukes, with al-Qaeda? Here's how: as dangerous as the Soviet Union was, it was always deterrable with a wall of containment and with nukes of our own. Because, at the end of the day, the Soviets loved life more than they hated us. Despite our differences, we agreed on certain bedrock rules of civilisation.

With the Islamist militant groups, we face people who hate us more than they love life. When you have large numbers of people ready to commit suicide, and to do it by making themselves into human bombs you create a weapon that is undeterrable, undetectable and inexhaustible. This poses a much more serious threat than the Soviet Red Army because these human bombs attack the most essential element of an open society: trust.

Trust is built into every aspect, every building and every interaction in our increasingly hyperconnected world. We trust that when we board a plane, the person next to us isn't going to blow up his shoes. Without trust, there's no open society because there aren't enough police to guard every opening in an open society. Which is why suicidal Islamic militants have the potential to erode our lifestyle. Because the only way to deter a suicidal enemy ready to use the instruments of daily life to kill us is by gradually taking away trust. We start by stripping airline passengers, then we go to fingerprinting all visitors, and we will end up removing cherished civil liberties.

So what to do? There are only three things we can do: 1, improve our intelligence to deter and capture terrorists before they act; 2, learn to live with more risk, while maintaining our open society; and 3, most important, find ways to get the societies where these Islamists come from to deter them first. Only they really know their own, and only they can really restrain their extremists.

Thomas Friedman

„Tuhle mně jeden londýnský kamarád ... vypeskoval, že jsem zas paranoický a že devadesát procent muslimů jsou mírumilovní a pracovití občané, kteří se chtějí podílet na západní demokracii a prosperitě. No právě. Pouhých deset procent, to je sto milionů těch, kteří ji chtějí zničit. Armáda několikanásobně větší, než měli Hitler a Stalin dohromady.“

Citováno ze článku Benjamina Kurase „Může být Evropa bezpečná bez Ameriky“ v magazínu „Nový polygon“ 5/2003. Předplatné v Australii zprostředkuje Mrs Marcela Čech, 65 Kiama Ave, Yeppoon QLD 4703, telefon a fax 07 4939 7624.

Dokončení vyprávění pana L. Frýborta „Vandrování exulantovo kraji českými“ z minulého čísla bude uveřejněno v příštím čísle Věstníku.

Vážená sestro, vážený bratře,

PŘÍSPĚVKY na rok 2004 \$ 25.00

Dovolujeme si Vás zdvořile upozornit, že členské příspěvky jsou nyní splatné. Dle nových klubových Stanov členské příspěvky je nutno uhradit do konce ledna 2004! Šek nebo Money Order prosím vystavte na Sokol Sydney. Nezapomeňte též napsat svoje jméno a adresu.

M. Moravec, PO Box 19, CROYDON PARK, NSW 2133. Telefon 9744 1805.

Příspěvky 2004	\$ 25.00
Příspěvky 2003 (pokud nezaplacené)	\$ (\$ 20.00)
Dar na Věstník	\$
Dar na údržbu Národního domu ..	\$
Celkem	\$

FOUR SEASONS PHOTOGRAPHY



COMPLETE WEDDING COVERAGE
CORPORATE FUNCTIONS

0419 880085

02 9449 3586



FOUR SEASONS

WHAT'S ON IN OUR SOKOL

Sport:

Cycleball: Every Monday night 7.30 pm.
Aerobics: Every Tuesday night 8.00 pm. Children 7.00 pm.
Nohejbal: Every Wednesday night 7.30 pm.
Volejbal: **Young team :** Sunday afternoons;
Friday team: Every Friday night
Saturday team: Saturday afternoons starting
between 3.00 and 4.00 pm.
on the following dates: 31. January;
14. & 28. February; 13. & 20. March;
3. & 17. April; 1., 15. & 22. May; 5. & 19. June.

Table tennis and other sport activities:

Any time by arrangement to fit-in with the above.

Restaurant / Dining:

Our favourite dishes in the air-conditioned comfort.
OPEN: Fridays and Saturdays for dinner 6.00 pm. to 10.00 pm.
Sunday Lunch: By arrangement and advance booking only !!!

FOR MORE INFORMATION AND ALL BOOKINGS RING
JERRY: Mob. 0438 680 575 or Sokol 9452 5617

FOR ALL ENTERTAINMENT AND SOCIAL EVENTS
WATCH OUT FOR ANNOUNCEMENTS IN "VĚSTNÍK",
SPECIAL ADVERTISING OR OUR WEBSITE:

www.sokolsydney.com

Roční předplatné Věstníku

Za 6 čísel \$ 20.00

Ceny reklam ve Věstníku

(6 čísel / 1 číslo)

Celá stránka \$ 240.00 / 100.00

Polovina stránky \$ 120.00 / 50.00

Třetina stránky \$ 80.00 / 33.00

Čtvrtina stránky \$ 60.00 / 25.00

VĚSTNÍK

Sokol Sydney Ltd

If undelivered return to:

16 Grattan Cres

FRENCHS FOREST 2086

Print Post Approved
PP 239732-00003



POSTAGE
PAID
AUSTRALIA